

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**EBEVEYNLERİN GELİŞİMİ DESTEKLEYEN
GİYSİLERİ TERCİH ETME EĞİLİMLERİNİN
BELİRLENMESİ**

Sümeyye KAYACAN

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MODA TASARIMI ANABİLİM DALI

AĞUSTOS-2022

**EBEVEYNLERİN GELİŞİMİ DESTEKLEYEN GİYSİLERİ
TERCİH ETME EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ**

Sümeyye KAYACAN

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
MODA TASARIMI ANABİLİM DALI**

**ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

AĞUSTOS 2022

ETİK BEYAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

(İmza)

Sümeyye KAYACAN

02.08.2022

EBEVEYNLERİN GELİŞİMİ DESTEKLEYEN GIYSİLERİ TERCİH ETME EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Sümeyye KAYACAN

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Ağustos 2022

ÖZET

Bu çalışma; 18-24 ay aralığındaki bebeklerin bilişsel, dil, psikomotor ve sosyal-duygusal gelişimlerini destekleyen giysi (GDG) tasarımları oluşturmak ve bu tür giysilerin yeni pazar potansiyeline ilişkin ebeveynlerin satın alma/tercih etme durumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Literatürde gelişimi destekleyen giysi çalışmalarının sınırlı sayıda olduğu gözlenmiştir, ebeveyn tercihleri ve pazar potansiyelini ölçmeye yönelik bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Yeni ürün tasarımı ve ürünün satın alma potansiyelinin ölçümü konusundaki sektör uygulamalarına örnek olması nedeniyle araştırma önemli bulunmaktadır. Araştırma, Uzman Grubu ve Çalışma Grubu'ndan oluşmaktadır. Uzman Grubu'nda ölçüt örneklemeyle seçilen üç farklı alandan toplam 11 uzman yer almaktadır. Çalışma Grubu kartopu örnekleme metoduyla belirli bir süre içerisinde Web tabanlı anket uygulaması üzerinden gönüllük esasıyla katılım sağlayan 18-24 ay aralığında bebeği olan 150 ebeveyninden oluşmaktadır. Karma araştırma yöntemini içeren çalışmada GDG tasarım süreci nitel, yarı deneysel/uygulayıcı araştırma ebeveyn görüşlerinin alınması nicel, tarama modellenli araştırmadan oluşmaktadır. Uzman verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu, ebeveyn görüşlerinin toplanmasında yapılandırılmış anket formu kullanılmıştır. Uzman görüşme formları nitel analiz ve ebeveyn görüşleri betimleyici istatistiksel analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda gelişimi destekleyici giysi tasarım sürecinde; güvenlik/sağlık, konfor (kullanım, hareket, termal ısı), kumaş yapısı, kolay temizlenebilirlik, estetik (form, renk vs.), ekonomiklik/ulaşılabilirlik, kullanımına yönelik bilgilendirme, tasarımda özgünlük ve gelişimsel uygunluk gibi kavramlara dikkat edilmesi gereken özellikler olarak belirlenmiştir. Ebeveynlerin GDG hakkında %52'sinin bilgisinin olduğu, %58,7'sinin GDG hiç rastlamadığı ve %78,7'sinin bu tür giysileri hiç kullanmadığı bilgisine ulaşılmıştır. Ebeveynlerin GDG tercihleri incelendiğinde; estetik kavramından çok fonksiyonelliği tercih ettikleri aynı zamanda görsel, işitsel ve dokunsal uyaran içeren giysileri satın alma/beğenme hususunda belirleyici bir özellik olarak gördükleri belirlenmiştir.

Bilim Kodu : 40611

Anahtar Kelimeler : Gelişimi destekleyen bebek giysileri, oyun giysileri, özel amaçlı bebek giysileri, ebeveyn tercihleri.

Sayfa Adedi : 77

Tez Danışmanı :Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR

DETERMINING THE TENDENCIES OF PARENTS TO PREFER DEVELOPMENTAL CLOTHING

(M.Sc. Thesis)

Sümeyye KAYACAN

ANKARA HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY

GRADUATE EDUCATION INSTITUTE

August 2022

ABSTRACT

This work; It was made to create clothing (GDG) designs that support the cognitive, language, psychomotor and social-emotional development of babies aged 18-24 months and to determine the purchase/preference status of parents regarding the new market potential of such clothes. It has been observed that there are limited number of clothing studies supporting development in the literature, and no research has been found to measure parental preferences and market potential. The research is important because it is an example of industry practices in new product design and measurement of product purchasing potential. The research consists of an Expert Group and a Working Group. A total of 11 experts from three different fields, selected by criterion sampling, are included in the Expert Group. The Working Group consists of 150 parents with babies aged between 18-24 months, who participated voluntarily through the Web-based survey application within a certain period of time using the snowball sampling method. In the study, which includes the mixed research method, the GDG design process consists of qualitative, quasi-experimental/practical research, parental views, quantitative, survey model research. A semi-structured interview form was used to collect expert data, and a structured questionnaire was used to collect parent opinions. Expert interview forms were analyzed by qualitative analysis and parental views were analyzed by descriptive statistical analysis technique. As a result of the research, in the garment design process that supports development; Concepts such as safety/health, comfort (use, movement, thermal heat), fabric structure, easy cleaning, aesthetics (form, color, etc.), economy/accessibility, information for use, originality in design and developmental suitability have been determined as the features to be considered. It was found out that 52% of the parents knew about GDG, 58.7% had never seen GDG, and 78.7% had never used such clothes. When the parents' GDG preferences are examined; It has been determined that they prefer functionality rather than the concept of aesthetics, and also see them as a determining feature in purchasing/liking clothes containing visual, auditory, and tactile stimuli.

Science Code : 40611

Key Words : Baby clothes that support development, play clothes, special purpose baby clothes, parent preferences.

Page Number : 77

Supervisor : Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLoların LİSTESİ.....	vi
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	viii
KISALTMALAR.....	ix
1. GİRİŞ.....	1
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1. Gelişim İle İlgili Temel Kavramlar.....	5
2.2. 18-24 Ay Gelişim Göstergeleri.....	9
2.3. Bebekler İçin Giysi Üretimi.....	10
2.4. İlgili Araştırmalar.....	13
2.5. Araştırmanın Uygulamalı Dayanağı.....	16
3. YÖNTEM.....	21
3.1. Araştırma Modeli.....	21
3.2. Çalışma Grubu ve Uzman Grubu	22
3.3. Veri Toplama ve Analiz Teknikleri.....	25
4. BULGULAR.....	29
4.1. Gelişimi Destekleyici Giysi (GDG) Tasarım Sürecine Ait Bulgular...	29

4.1.1. Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 1 (ÇOUG 1).....	30
4.1.2. Pretotipleme (Ön Tasarımların Oluşturulması).....	31
4.1.3. Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 2 (ÇOUG 2).....	31
4.1.4. Prototipleme (Tasarımların Düzenlenmesi).....	34
4.1.5. Moda Tasarımı Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma (MOUG) ve Modelleme.....	41
4.2. Ebeveynlerin GDG Hakkında Farkındalıklarına ve GDG'leri Tercih Etme Eğilimlerine Ait Bulgular.....	47
4.2.1. Pazar Potansiyelini Ölçme (Ebeveyn Görüşü Alma).....	47
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	51
5.1. Gelişimi Destekleyici Giysi (GDG) Tasarım Sürecine Ait Sonuçlar.....	52
5.2. Ebeveynlerin GDG Hakkında Farkındalıklarına ve GDG'leri Tercih Etme Eğilimlerine Ait Sonuçlar.....	54
5.3. Öneriler.....	55
KAYNAKLAR.....	57
EKLER.....	61
EK-1. Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü 0-36 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı.....	62
EK-2. Ankara Gelişim Tarama Envanteri 18-24 Ay Gelişimsel Göstergeleri İçeren Test Soruları.....	64
EK-3. Etik Komisyon Kararı.....	65
EK-4. Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanları Görüşme Formu 1.....	66
EK-5. Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanları Görüşme Formu 2.....	67
EK-6. Moda Tasarımı Alanı Uzmanları Görüşme Formu 3.....	68

EK-7. Ebeveyn Anket Formu.....	69
ÖZGEÇMİŞ.....	77

TABLÖLARIN LİSTESİ

Tablo	Sayfa
Tablo 2.1. 18-24 aylık bebeklerin gelişimsel göstergeleri.....	9
Tablo 2.2. Çocuk/bebek giysilerinde dikkat edilmesi gereken ilkeler.....	10
Tablo 2.3. Montessori eğitici kitaplarında yer alan örnek uygulamalar.....	17
Tablo 2.4. Koton markasına ait gelişimi destekleyici giysi örneği.....	18
Tablo 2.5. LCW markasına ait gelişimi destekleyici giysi örnekleri.....	19
Tablo 3.1. ÇOUG-1 görüş alınan uzmanlara ait bilgiler.....	23
Tablo 3.2. ÇOUG-2 görüş alınan uzmanlara ait bilgiler.....	23
Tablo 3.3. MOUG görüş alınan uzmanlara ait bilgiler.....	24
Tablo 3.4. Çalışma grubunun demografik özellikleri.....	24
Tablo 3.5. Veri toplama ve analiz teknikleri.....	26
Tablo 4.1.Çocuk Gelişim Alanı Uzmanları Görüşme Analiz Formu 1 (ÇOUG-1 Analiz Formu).....	30
Tablo 4.2. 18-24 ay beden teknik çizimi ve detayları.....	31
Tablo 4.3. Giyside kullanılacak tasarım unsuruna göre uzman önerileri detayları.....	32
Tablo 4.4. ÇOUG-2’den elde edilen uzman tasarım değerlendirme detayları.....	33
Tablo 4.5. Tasarım 1’in pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.....	35
Tablo 4.6. Tasarım 2’nin pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.....	36
Tablo 4.7. Tasarım 3’ün pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.....	37

Tablo 4.8. Tasarım 4'ün pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.....	38
Tablo 4.9. Tasarım 5'in pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.....	39
Tablo 4.10. MOUG ile elde edilen giysi tasarım unsurlarına göre uzman önerileri.....	42
Tablo 4.11. MOUG ile elde edilen tasarım unsurlarına göre beş tasarıma ait moda tasarım uzmanlarının önerileri.....	42
Tablo 4.12. Tasarım 1 modelleme örneği.....	44
Tablo 4.13. Tasarım 2 modelleme örneği.....	44
Tablo 4.14. Tasarım 3 modelleme örneği.....	45
Tablo 4.15. Tasarım 4 modelleme örneği.....	46
Tablo 4.16. Tasarım 5 modelleme örneği.....	47
Tablo 4.17. Ebeveynlerin gelişimi destekleyici giysi farkındalık düzeyleri.....	48
Tablo 4.18. Ebeveynlerin tasarımlara ait özellikleri tercih etme eğilimleri.....	49
Tablo 4.19. Ebeveynlerin tasarımları tercih etme eğilimleri.....	49
Tablo 4.20. Ebeveynlerin GDG standart bir ürüne oranla daha fazla ücret ödeyerek satın alma durumu.....	50

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 3.1. Araştırma modeli.....	21
Şekil 4.1. Araştırma probleminin cevaplanmasına ait adımlar.....	29

KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar

Açıklamalar

AGTE	Ankara Gelişim Tarama Envanteri
BG	Bilişsel Gelişim
ÇGU	Çocuk Gelişim Uzmanı
DG	Dil Gelişimi
EGA	Ebeveyn Görüş Anketi
ÇOUG-1	Çocuk Gelişim Alanı Uzman Görüşü Alma 1
ÇOUG-2	Çocuk Gelişim Alanı Uzman Görüşü Alma 2
GDG	Gelişimi Destekleyen\Destekleyici Giysi
GEDEP	Gelişimsel Destek Programı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MOUG	Moda Tasarım Alanı Uzman Görüşü Alma
MTU	Moda Tasarım Uzmanı
PMG	Psikomotor Gelişim
SDG	Sosyal-Duygusal Gelişim
TEGM	Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

1. GİRİŞ

Gelişim, anne karnında başlayıp doğumdan ölüme kadar devam eden devingen süreci tanımlamaktadır. Büyüme, öğrenme, olgunlaşma ve hazır bulunuşluk evreleri gelişimin temel kavramları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gelişim alanları; bilişsel, psikomotor, dil ve sosyal-duygusal gelişim olmak üzere dört ana alan üzerinden oluşmaktadır (Doğan ve Acar Şengül, 2021: 4-5). İlgili alana ait kazanılmış davranış/beceriler o alandaki gelişimin göstergesi sayılmakta ve birbirleriyle etkileşim halinde ilerlemektedirler. Örneğin; 2,5 yaşındaki bir çocuğun küpleri üst üste koyması küçük kas gelişimi özelliği olsa da bu uygulama aynı zamanda bilişsel gelişiminin ve küpleri üst üste koyma başarısından alınan haz sonrası sosyal-duygusal gelişiminin göstergesidir (Özer ve Özer, 2016: 4).

Bilişsel gelişim; bireyin anlamasını ve öğrenmesini sağlayan, zihinsel işlevlerin tümüne denir. Bilginin işlenmesi, dil öğrenme ve algısal yetenekler gibi uygulamalar bilişsel gelişimin işlevleri arasındadır (Şahin, 2021: 85).

Sosyal ve duygusal gelişim; duyuşsal, hareketsel ve bilişsel gelişime paralel olarak oluşmakta ve değişik aşamalardan geçerek bireyin topluma uyum sağlamasını amaçlamaktadır (Cüceloğlu, 2006: 354).

Psikomotor gelişim ise; hayat boyu devam eden motor (hareket) becerilerin kontrol edilmesi, yeni becerilerin kazanılması veya kaybedilmesi gibi tüm fiziksel değişimleri kapsayan bir alandır (Özer ve Özer, 2016: 6).

Bebeklik ve erken çocukluk dönemi tüm gelişim alanlarının temelini oluşturmaktadır. TÜİK 2021 yılı il, yaş ve nüfusa göre dağılımda; Türkiye’de 1-2 yaş arası 2 302 775 bebek olduğu bilinmekte bu çocukların gelişimlerinin sağlıklı ilerlemesi ülke için milli bir değer olarak görülmektedir. 2015-2016 yıllarında yapılan araştırmalarda 0-3 yaş arası çocukların %20,9’unun, 0-6 yaş arasındaki çocukların %31,1’inin şüpheli/anormal gelişim gösterdiği belirlenmiştir (Doğan, Keskin ve Baykoç, 2015; Kahraman, Ceylan ve Korkmaz, 2016). Yaş aralığının ilerlemesiyle oranda da artış göze çarpmakta, veriler göz önüne alındığında gelişimsel gerilik (şüpheli/anormal) riskinin arttığı gözlenmektedir. Bu nedenle gelişimsel geriliklerin erken teşhis edilmesi ve tarama çalışmalarının yaygınlaştırılması önemlidir (Kahraman vd., 2016).

Gelişimin erken teşhisinde çocuğun oyun oynarken benmerkezci davranarak kendini ortaya koyması, gelişimsel risklerin belirlenmesinde önemli bir araçtır (Koçyiğit, Tuğluk ve Kök, 2007). Ayrıca gelişimin her evresinde oyun ve oyuncakların önemli olduğu, tüm gelişim alanlarında oyunun fayda sağladığı incelenen araştırmalar sonucunda belirtilmiştir (Bekmezci ve Özkan, 2015).

Yapılan çalışmalar, ebeveynlerin çocuklarını oyuna yönlendirerek gelişimlerine katkı sağlamalarının, çocuklarını çevresel açıdan uyarıcı ortamlarda bulundurmalarının önemli olduğunu vurgulamaktadır (Dennis, 1960; akt. Durualp ve Aral, 2018: 254; Gallahue, Ozmun ve Goodway, 2014: 72).

Kaytez ve Durualp (2014)'in Türkiye’de okul öncesi dönemde oyun ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri incelediklerinde; ebeveynlerin, okul öncesi öğretmen ve yöneticilerin okul öncesi çocuk gelişiminde dil, sosyal iletişim, motor, öz bakım ve bilişsel gelişim becerileri açısından oyunu olumlu bir araç olarak gördüklerini belirlemiştir.

Gelinen noktada gelişimi destekleyen aktiviteler ve malzemelerde de oyunlar, kitaplar ve giysiler yer almaktadır. Bu oyunlar, çocuk gelişimi uzmanlarınca hazırlanmış çok çeşitli eğitici, öğretici programlar, kitaplar, oyuncaklar, giysiler aracılığıyla bebeklere/çocuklara uygulamalı olarak öğretilbilmektedir.

Gelişimi destekleyici giysiler ise konuyla ilgilenen giysi tasarımcıları ve akademisyenler ile işbirliği içinde tasarlanmaktadır. Genellikle mağaza ve çevrimiçi platformlarda belirli markaların belirli ürün gruplarında yer alan sesli ve dokunsal uyarılarla donatılmış bebek\çocuk giysileri satılmaktadır. Bu giysilerin gelişimi desteklemeye yönelik gerekli özellikleri taşıyıp taşımadığı tartışma konusu olmakla birlikte, ürünün satışında “gelişimi destekleyen\destekleyici giysi” gibi herhangi bir özellikten bahsedilmemiş, tüketici algısına yönelik bir stratejisi oluşturulmamıştır.

Bu çalışmada; oyunun çocuk gelişimi üzerindeki olumlu etkisi dikkate alınarak, ebeveyn rehberliği ve gözetiminde bebeklerin dil, bilişsel, psikomotor ve sosyal-duygusal gelişimlerini destekleyecek giysideki birtakım uygulamaların ebeveynler tarafından arzu edilebilirliği sorgulanmış ve bu giysilerin yeni bir pazar potansiyeli oluşturma durumları incelenmiştir.

Ebeveynin bebeğiyle olan iletişimi, bebeğin giysiye olan merak ve ilgisine göre bu uygulamaların sağlayacağı destek değişiklik gösterebilmektedir. Asıl hedef, bebeğin

problem çözme yeteneğine, merakına/ilgisine hitap eden uyaranlarla giysiyi oyuna dâhil edebilmektir. Bu amaçlarla araştırma problemi aşağıda verilen soruya dayandırılmıştır.

Araştırma Problemi

Araştırmanın problem cümlesi, “Ebeveynlerin gelişimi destekleyen giysileri (GDG) tercih etme eğilimleri nedir?” Şeklinde belirlenmiştir.

Problemin cevaplanmasına katkı sağlayacak alt problemler şunlardır;

- 1) Gelişimi destekleyici giysi (GDG) nasıl olmalıdır?
- 2) Ebeveynlerin;
 - a) GDG hakkında farkındalıkları nedir?
 - b) GDG tercih etme eğilimleri nedir?
- 3) Gelişimi destekleyici giysilerin (GDG) bebek giyimindeki pazar potansiyeli nedir?

Araştırmanın Amacı

Araştırmada;

- 1) Tasarlanan GDG ile ebeveyn gözetiminde bebeğin giysisiyle oyun oynayarak, eğlenceli zaman geçirerek gelişimsel becerilerinin desteklenmesi,
- 2) Gelecekte hazırlanabilecek bu tür bir bebek giysi koleksiyonunu ebeveynlerin tercih etme eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu sayede alınan cevaplara göre bebek giysi üretiminde konumlandırmaya dayalı yeni ürün geliştirme stratejisi olarak pazara sunulacak özel amaçlı giysilere ilişkin (gelişimi destekleyici) ürün tasarımlarının satın alınma/ilgi görme potansiyeli incelenmiştir. Böylece değer odaklı yeni ürün geliştirme stratejisiyle giysiye kazandırılan farklı fonksiyonlardaki eklentilerin, ebeveyn bakış açısıyla değerlendirilmesi ve yeni bir pazar alanının oluşturulup oluşturulamayacağı hakkında tüketici taleplerinin incelenmesi hedeflenmiştir.

Araştırmanın Önemi

Sınırlı sayıda olsa da gelişim becerilerini destekleyici bebek giysileri, tekli ürün olarak mağazalarda satın alınabilir durumdadır. Fakat bu ürünlerin ebeveynler tarafından

değerlendirilmesine yönelik literatürde bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Çalışma, bu alanda literatüre geçmiş ilk çalışmalardan birisi olması ve bundan sonraki çalışmalara öncülük etmesi; bebek giyim sektörünün geleceğe yönelik Ür-Ge çalışmalarını yönlendirmesi, tasarım-üretim ve pazarlama konularındaki birbirine bütünleşmiş “yeni ürün geliştirme stratejilerine” bilimsel bir veri sağlaması açılarından önemli bulunmaktadır.

GDG, bebeğin her an her yerde çevresel açıdan uyarılmasına imkân sağlamaktadır. Böylece bebeğin giysisiyle oyun oynayarak beceri kazanması gelişimi açısından önemlidir. Örneğin, seyahat anında bebeğin giysisiyle oyun oynayarak hem gelişimini desteklenmesini hem de ebeveynin fazladan oyuncak ihtiyacı duymadan kolay seyahat etmesini imkân sağlar. Kolay taşınabilir, fonksiyonel ve az yer kaplayan GDG ebeveynlere alternatif çözümler sunmaktadır. Giysinin standart bir ürüne oranla fonksiyonel ve faydalı olması çalışmanın önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Sınırlılıklar

Katılımcılar 18-24 ay arası bebeği/çocuğu olan ebeveynlerle sınırlıdır.

Yapılan tasarımlar, 18-24 ay aralığındaki normal gelişim standartlarına uygun bebeklerin kullanımına yöneliktir.

Anahtar Sözcükler

Gelişimi destekleyen bebek giysileri, oyun giysileri, özel amaçlı bebek giysileri, ebeveyn tercihleri.

2.KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

“Ebeveynlerin gelişimi destekleyen giysileri tercih etme eğilimlerinin belirlenmesi” konulu araştırmanın kavramsal çerçevesini aşağıda verilen başlıklar oluşturmuştur.

2.1.Gelişim İle İlgili Temel Kavramlar

Gelişim, gebelikle başlayan ölüme kadar devam eden biyolojik, bilişsel ve sosyal-duygusal süreçlerin tümüdür (Santrock, 2011: 29). Gelişme; büyüme, olgunlaşma ve öğrenme süreçleri olmak üzere üç kavramın etkileşimiyle oluşmaktadır. Bu üç kavramın birinin eksikliğinde gelişmeden bahsedilemez. Büyüme, bireyin kilo, boy ve hacim olarak artmasına denilmekte, gelişim hızına göre her bireyde değişkenlik gösterebilmektedir (Senemoğlu, 2020: 3-4).

Gelişimin asıl amacı bireyin belli bir olgunluğa ulaşmasını sağlamaktır. Bu süreçte olgunlaşma ve öğrenme (deneyim) oldukça önemli bir rol oynamaktadır (Özer ve Özer, 2016: 2; Gallahue, Ozmun ve Goodway, 2014: 12).

Olgunlaşma, bireyin mevcut biyolojik durumundan daha ileri seviyelere ulaşmasını sağlayan nitelikli değişimlerdir (Gallahue, Ozmun & Goodway, 2014: 12). Olgunlaşma fiziksel gelişimle iç içedir. Örneğin; bebeğin başını hareket ettirmesini sağlayan kaslar, gelişmediği sürece bebeğin başını döndürmesi beklenemez (Aydın, 2016: 8). Bu nedenle fiziksel gelişim olgunlaşmanın seyrini etkileyen bir faktördür.

Öğrenme (deneyim), bireyin çevresiyle etkileşimde bulunarak zamanla kazandığı davranışlardır. Örneğin, çocuğun yemek yeme becerisini anne ve babasını gözlemleyerek uygulamaya çalışması ve zamanla bu beceriyi tekrarlayarak kazanması (İnanç, Atıcı ve Bilgin, 2020: 62) deneyime dayalı bir öğrenmedir. Hazır bulunuşluk, öğrenme ve olgunlaşma süreçlerinin sonucunda oluşan, bireyin herhangi bir davranışı yerine getirebilmesi için gerekli bilgi ve beceri düzeyini ifade etmektedir. Her davranışın olgunlaşma zamanı farklıdır ve hazır oluş dönemlerinin iyi bilinmesi eğitim başarısı açısından oldukça önemlidir (Özer ve Özer, 2016: 3; Aslan, 2019: 90). Gelişim kavramının oluşma sürecinden sonra önemli olan diğer konuda gelişimin hangi

alanlarda oluştuğudur. Aşağıda, gelişim alanlarının türlerine ve dönemlerine yer verilmiştir.

Gelişim Alanları

Gelişim alanları, bireyin doğumdan ölüme kadar devinim içerisinde olduğu birçok alanı kapsayan bir süreci tanımlamakla birlikte birbirleriyle bağlantılı senkronize bir şekilde ilerleyen yapıya sahiptirler. Aşağıda verilen gelişim alanlarının özellikleri, her biri farklı alan olarak tanımlanmakta ve gözlenmektedir (Ünüvar ve Karoğlu, 2020: 11, Özer ve Özer, 2016: 5).

a) Bilişsel gelişim: Biliş sözcüğü, “insan beyninin algılama, öğrenme, anlama, düşünme, bellekte saklama, anımsama, tanıma, yeniden ortaya çıkarma, düşünme, tasarlama, sorun çözme, çözümleme, birleştirme ve değerlendirme gibi birçok zihinsel faaliyet ve süreç” olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2013: 32). Bilişsel gelişim diğer gelişim alanlarıyla da etkileşim halindedir. Bebekler, görme, duyma, işitme, dokunma, hareket etme gibi uygulamalarla içinde bulunduğu çevreyi keşfetmektedir. Yaşam boyu devam eden gelişim içerisinde belirli dönem ve özellikler yer almaktadır. Alanla ilgili araştırmacılar tarafından bu süreç, gözlenen belirli özelliklere göre dönemlere ayrılarak incelenmiştir. Gelişim dönemleri, ilgilenilen alanlara ve kuramcılara göre değişmektedir. Örneğin; Jean Piaget’in bilişsel gelişim kuramına göre gelişim dönemleri;

- Duyu- motor dönem (0-2 yaş)
- İşlem öncesi dönem (2-7 yaş)
- Somut işlemler dönemi (7-11 yaş)
- Soyut işlemler dönemi (11 ve üzeri yaş) olmak üzere 4 dönemden oluşmaktadır (Özer ve Özer, 2016: 29).

Jean Piaget’in bilişsel gelişim kuramına göre 0-2 yaş aralığındaki bebek, dünyayı duyu-motor faaliyetleriyle tanımaktadır. Bunlar, bebeğin dokunma, işitme, görme vb. duyarlarını kullanarak, hareket ederek gerçekleştirdiği bir dizi faaliyetlerdir. Bebek, özümseme ve uyumlama aşamalarından geçerek bilişsel gelişimini sağlamaktadır. Piaget’e göre yeni olan her şey dengeyi bozmakta bu sebeple özümseme ve uyumlama süreçleriyle düzen yeniden sağlanmaktadır. Bu iki süreçten birinin eksikliğinde gelişim tamamlanamamaktadır (Elibol, 2020: 154; Diken, Vuran, Yanardağ, Diken,

Ülke Kürkçüoğlu, Aksoy, Ünlü, Çelik, Tomris 2018: 3). Duyu-motor dönemi kendi içerisinde aşamalara ayrılmaktadır. Bunlar;

-Refleksler aşaması (0-1 ay): Doğum ile başlayan birinci ayı kapsayan evredir. Bebek, belirli hareketleri bilinçli olmadan refleksler şeklinde yapmakta; dünyaya bu hareketler sayesinde uyum sağlamaktadır. Birçok refleksi bulunan yeni doğanın, emme refleksi bu dönemde en çok görülenidir.

- İlk alışkanlıklar ve birinci döngüsel tepkiler aşaması (1-4 ay): Bebeğin bilinçli olmadan yaptığı hareketler ve bunların tekrarlanmasıyla elde edilen duyumlardan oluşmaktadır. Örneğin; bir bebeğin ellerini ve kollarını sallarken hareket etmesi, heyecanlanması, bu duygudan haz alması ve sürekli bu uygulamayı tekrar etmesiyle bilişsel, sosyal-duygusal ve psikomotor gelişimleri gerçekleşmektedir. Yapılan uygulamalar ve yeniden tekrar etme süreciyle gelişim aşamalı olarak bir sonraki aşamaya doğru ilerlemektedir (Elibol, 2020: 159-160).

-İkinci döngüsel tepkiler aşaması (4-8 ay): Bebek el-göz koordinasyonu ile daha istemli hareketlere doğru yönelim içerisinde. Çevreye olan ilgisi gün geçtikçe artmakla birlikte hoşuna giden ilginç olayları tekrarlamaya yönelik adımlarda bulunmaktadır (Wadsworth, 2015: 41).

-İkinci döngüsel tepkilerin koordinasyonu ve amaca yönelik davranışlar (8-12 ay): Bebek bu dönemde zihninde oluşturduğu kavramlardan birbirleriyle bağlantılı olarak yeni anlamlar türetmeye, sonuçlarla araçları ayırt etmeye ve tek bir davranışta bulunmada iki benzer şemayı koordine etmeye başlamaktadır. Bebekler, bir nesneyi araç, bir başka nesneyi sonuç olarak tanımlayabilmektedir (Wadsworth, 2015: 44).

-Üçüncü döngüsel tepkiler, yenilik, merak aşaması (12-18 ay): Bebek yeni problemleri çözmek için daha üst düzeyde işlemler yaparak yeni şemalar oluşturma yolunda ilerler. Bu yeni araçları-şemaları, deneme yanılma yoluyla geliştirmektedir. Bu sayede bebek hem yeni şemalar hem de yeni koordinasyonlar oluşturmaktadır (Wadsworth, 2015: 47).

-Zihinsel kombinasyonlar ve problem çözme aşaması (18-24 ay): Bebek duyu-sal-motor zekâ düzeyinden temsili zekâ düzeyine geçmektedir. Böylece nesneleri ve olayları zihinsel olarak beyinde temsilleştirmekte; bu yolla problemleri çözebilmektedir (Wadsworth, 2015: 50).

b) Dil gelişimi: Dil, kişilerin birbirleriyle iletişim kurmasını sağlayan bir araçtır. *Dil gelişimi ise "kelimelerin ve sembollerin kazanılması, saklanması ve gramer kurallarına uygun olarak kullanılabilmesi" olarak tanımlanmaktadır* (Aksoy ve Baran, 2019: 270). Dil gelişiminde alıcı dil (dinleme) ve ifade edici dil (konuşma) olarak gelişimsel basamaklara ayrılan dil becerileri okuduğunu/dinlediğini anlama ve konuşabilme/yazabilme anlamına gelmektedir (Bennett Armistead, Duke ve Moscs, 2005; akt. Uluğ, 2019: 50). “Dil gelişimi bilişsel gelişimin bir parçasıdır ve dil gelişiminde dış dünyaya ilişkin bilişsel izlenimlerin etkisi büyüktür” (Aksoy ve Baran, 2019: 279).

c) Psikomotor gelişim: “Fiziki büyüme ve merkezi sinir sisteminin gelişimine paralel olarak organizmanın isteme bağlı hareketlilik kazanması” olarak tanımlanmaktadır (Karademir, 2019: 114). Motor gelişim, büyük kas motor ve küçük kas motor olmak üzere iki alanda incelenmektedir. Büyük kas motor gelişimi, 'kaba motor beceriler' veya 'geniş kasların kullanılması' olarak anılmakta emekleme, ayakta durma, yürüme, zıplama, denge gibi hareketler üzerindeki kontrolü anlatmak için kullanılmaktadır. Küçük kas motor gelişimi ise; 'ince motor beceriler' ve ya 'manipülatif beceriler' olarak adlandırılmaktadır. İnce motor beceriler; tutma, kavrama, yazma, yırtma, kesme, piyano çalma, topu havada ya da yerde elle, raketle, sopayla ya da ayakla kontrol altına alma gibi beceriler örnek olarak gösterilebilir (Gizir, 2019: 204-205).

d) Sosyal-Duygusal gelişim: Bireyin yaşam boyu devam eden kendini ve duygularını tanımasına, güven, bağımsızlık, girişimcilik ve başarı gibi duyguları kazanmasına aynı zamanda toplumla uyum içerisinde yaşamasına zemin hazırlayan gelişim olarak tanımlanabilir (Alpan, 2006; akt. Ömeroğlu, Ceylan, Erbay ve Özyürek, 2010: 28). Sosyal gelişimde, kişiler arası iletişim ve etkileşim ön planda olup, duygusal gelişimde ise bir olay veya bir duruma verilen olumlu olumsuz tepkileri (korku, sevinç vb.) içermektedir. Sosyal-Duygusal gelişim iç içe geçmiş bir yapıda olup; duygusal, hareketsetel (motor) ve bilişsel gelişime paralel olarak oluşur ve değişik aşamalardan geçerek bireyin topluma girmesini sağlar (Cüceloğlu, 1999; akt. Demircioğlu, 2021: 165). Sosyal-Duygusal gelişim motor gelişimi gibi büyümeye paralel olarak gelişmekle birlikte anne-baba tutumu, eğitim ve çevre gibi etkenler sağlıklı gelişim için önem arz etmektedir. İlk sosyal beceri bebeğin annesiyle olan etkileşimidir (Diken vd., 2018: 60).

2.2. 18-24 Ay Gelişim Göstergeleri

Gelişim göstergeleri, bireyin gelişim kavramında yer alan öğrenme, olgunlaşma ve hazır bulunuşluk evrelerinden geçerek beceri ve davranış kazanması olarak kabul edilebilir. Örneğin; emekleme çağındaki bir çocuğun ellerini, kollarını hareket ettirerek bu beceriyi tekrarlaması ve emeklemeye başlaması bir göstergedir. Gelişim göstergeleri her bir gelişim alanına özgü davranış ve kazanımlardan oluşmaktadır.

Tablo 2.1’de Gelişimsel Destek Programı’nda yer alan 18-24 ay aralığındaki bebeklerin dil, bilişsel, sosyal-duygusal ve psikomotor alanlara ait gelişimsel göstergeler yer almaktadır.

Ay	Bilişsel Gelişim	Dil Gelişimi	Sosyal-Duygusal Gelişim	Psikomotor Gelişim
18-24 Ay	-Eş nesneleri birbirleriyle eşler. -Altı küpten kule yapabilir. -Üçlü şekil tahtasına daire, kare ve üçgen şekillerini yerleştirir. -Bir resimde iki nesneyi tanıyarak gösterir. -İstediği nesneyi almak için araç kullanır.	-İpucu için bir başkasının yüzünü dikkatle izler. -Eylem sözcüklerini anlar. -Adı söylenen beş ya da daha fazla resmi işaret eder. -İki aşamalı yönergelere uyar. -İki ya da daha fazla nesnenin adını sözel olarak adlandırır. -Beş ya da daha fazla sözcük kullanır.	-İstendiğinde küçük ev işlerine yardımcı olmak yoluyla sosyalleşir. -Kardeşi ya da akranı gibi diğer çocuklarla 5-10 dakika paralel oyun oynar. -Bir başka çocuk ya akranı ile 2-3 dakika karşılıklı oyun oynar. -Hatırlatıldığında nesne ya da yiyeceğini bir başka çocukla paylaşır. -Yetişkin tarafından anlatılan/okunan kısa öyküyü dinler.	-Acemice koşar. -Destekli merdiven inip çıkar. -Ayakla topa vurur. -Elini kaldırıp top fırlatır. -Dört-altı adet küpü üst üste koyar. -Birbirine tutturulan nesneleri ayırır.

Tablo 2.1. 18-24 aylık bebeklerin gelişimsel göstergeleri (Diken vd., 2018).

Bu gelişim göstergelerine göre 18-24 ay aralığındaki bir bebek; üst üste nesneleri yerleştirme, basit şekilleri tanıma/ uygun yerlerine yerleştirme, nesne tanıma ve gösterme becerisi, dikkatli gözlem yeteneği, yakın çevresini taklit etme becerisi, ifade edici dil kullanmaya başlaması, birbirine tutturulan nesneleri ayırması, acemice koşması gibi birçok gelişimsel göstergelere sahiptirler.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Temel Eğitim Genel Müdürlüğü (TEGM), 0-36 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı (2013) ve Ankara Gelişim Tarama Envanterinde (AGTE) (Güneri, 2016: 9-16) yer alan, 18-24 ay bebeklerin dil, bilişsel, psikomotor

ve sosyal-duygusal gelişimlerine ait gelişimsel göstergeler araştırmanın Ekler bölümünde Ek-1 ve Ek-2’de verilmiştir.

2.3. Bebekler İçin Giysi Üretimi

Giysi, insanoğlunun örtünme ihtiyacıyla başlayan ve kendini fiziki şartlardan korumak amacıyla vücuduna sardığı nesnedir. Çeğindir (2020) giysiyi; “insanların çeşitli ihtiyaçlarını karşılamaya yarayan üç boyutlu nesne” olarak tanımlamaktadır.

Geleneksel kronolojik yaş sınıflandırmasına göre 0-2 yaş aralığı *bebeklik dönemi* olarak adlandırılmakta ve bu yaş aralığının giydiği giysilere de *bebek giysileri* denilmektedir (Gallahue, Ozmun ve Goodway, 2014: 10).

Bebek giysileri ebeveynler tarafından seçilmekte ve ebeveyn beklentilerini karşılamak üzere tasarlanmaktadır. Şöyle ki standart bir bebek giysisinde estetik ve görsellik haricinde kesinlikle dikkat edilmesi gereken başta fizyolojik olmak üzere birçok konfor özellikleri bulunmaktadır.

Örün (2014), çocuk giysisini üç temel ilke üzerinden incelenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bunlar sağlık, güvenlik ve rahatlık ilkeleridir. Tablo 2.2’de bu üç detayın ayrıntıları verilmiştir.

Sağlık	Rahatlık (Konfor)	Güvenlik
Temiz olması	Uygun boyutta olması	Uzun kumaş katlama kıvrımlarının olmaması
Ham madde olarak bitkisel lif kullanımı (pamuk, keten vb.)	Kolay giyilip çıkarılabilmesi	Düğme fermuar parçaları içermemesi ya da bunların iyi sabitlenmiş olması
Toksik madde içermemesi (Azo boyar madde, pestisit vb.)	Vücudu sıkıca sarmaması	Güneşten koruması
Anti alerjen (alerji, kaşıntı yapmayan)	Hareketi kısıtlamaması	Uyku sırasında aşırı ısıtmaması
Üşütmeyen, terletmeyen yapıda olması	Gelişimi destekleyecek özellikte olması	

Tablo 2.2. Çocuk/bebek giysilerinde dikkat edilmesi gereken ilkeler (Örün, 2014: 43).

Tablo 2.2.’de görüleceği üzere, bebek giysilerinin görsel tasarım açısından geliştirilmesinin haricinde kullanılan malzemelerin bebeğin konforu, sağlığı ve güvenliği açısından da önemli olduğu bilinmektedir.

Yapılan araştırmalara göre, bebek giysi seçiminin; bebeğin büyüme, gelişme ve psikolojisi üzerinde önemli bir etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır (Dogbey, Kpobee, Dedume ve Osei, 2015; Utkun, Öndoğan, Yalaz ve Sözmen, 2015; akt. Yılmaz, 2021).

Bebeğin giysi içerisinde rahat hareket edebilmesi, giysiyi kolay giyipıkarabilmesi, kullanılan ana ve yardımcı malzemelerin doğal ve sağlıklı olması, mevcut ortam sıcaklığına uygunluğu, bebeğin vücudunu sıkmayan kumaşlardan üretilmiş olması bebek giysi seçiminde dikkat edilmesi gereken özelliklerdendir. Bir diğer önemli nokta ise kullanılan kumaş ve yardımcı malzemenin bebeğin duyusal konforuna olan etkisidir. Duyusal konfor, giysi giyildiğinde kişide uyandırdığı his ve hoşnut olma/olamama durumu olarak tanımlanmaktadır (Sweeney & Branson, 1990: 371). Örneğin, bebeğin giysiyi giydiğinde sürekli ağlaması, giysi içerisinde rahat edememesi hem duyusal hem de fiziksel konforunun olumsuzluğuna işaret etmektedir. Bu yüzden bebek giysisi satın alırken bebeğin duyusal ve fiziksel konforuna uygun giysiler seçilmelidir.

Giysinin form ve model özelliği düşünüldüğünde bebeğin düşme, takılma, boğulma ve yutma gibi riskleri içermeyen uygun tasarımlar tercih edilmelidir. Giysi üzerinde kullanılan aksesuar vb. malzemelerin iyi sabitlenmiş olması, yıkama sonrasında küflenme/paslanma gibi kimyasal tepkimeler vermeyenlerden seçilmesi gerekmektedir.

Hayhoe ve Chungwen (2009), bebekocuk giysilerinin en az sayıda dikişe sahip olmasını, dikişlerin gevşek/bol olmamasını ve çocuğun cildini tahriş etmemesi için dikişin temizliğinde kapalı tekniklerin kullanılması gerektiğini vurgulamışlardır.

Bebek giysilerinde;

- Yumuşak tuşeli, hafif, nefes alabilen pamuklu örgü yapısına sahip (Hayhoe ve Chungwen, 2009: 1),
- Yanmazlık (güç tutuşurluk) zelliği olan (Dirgar ve Oral, 2020: 2),
- Organik liflerden üretilen veya Ekolojik tekstil özelliklerine sahip olan kumaşlar tercih edilmelidir. (Gümüşer, 2014).

Bebeklik döneminde, vücut ısılarında iniş ve çıkışlar sık görüldüğü için sağlık açısından bebekler, mevsimine ve bulunduğu ortama uygun giydirilmelidir. Bebekler, çok hareketli ve çok hassas oldukları için hareketleri kısıtlamayan, tene rahatlık hissi veren, yumuşak, alerji yapmayan özelliklere sahip kumaşlardan üretilmelidir (Akarslan, 2008: 17).

Öte yandan, bebeğin tenine temas eden kumaş, baskı, düğme fermuar gibi materyallerin hangi malzemelerden yapıldığı ve kullanıldığı açıkça bilinmelidir. Burada devreye kalite sertifikasyonları girmektedir. Oeko- tex (Eko teks) 100 standardı (Ürün 1 sınıfı) ana ve yardımcı malzemeler, aplikasyon/baskı teknikleri olmak üzere bebek giysisinde kullanılan tüm malzemelerin sağlığı tehdit etmeyen materyallerden üretildiğine dair tüketiciye bilgi vermektedir (<https://www.oeko-tex.com/en/our-standards/standard-100-by-oeko-tex>).

Özetle, bebek giysilerinde kullanılan aksesuarın;

- Yaş aralıklarına uygun olarak seçilmesi ve belirlenmiş standartlara göre üretilmesi,
- Malzeme bakımından sağlığı tehdit etmemesi,
- Kapama tekniği olarak düğme yerine çitçit kullanılması,
- Cırt bantların sert dikişlerinin kesilmesi,
- Kopma mukavemetinin artırılması için düğmelerin çapraz dikilmesi,
- Aplike (motif parçası), kurdele, fiyonk ve ponpon gibi malzemelerin mukavemetli olması ve sağlam bir dikişle yüzeye sabitlenmesi,
- Fiyonkların kuyruk uzunluklarının 5 cm'den fazla olmaması,
- Fermuar elciğinin sağlam olması ve fermuarın bedenle temas eden kısmına fermuar koruyucunun eklenmesi,
- Kordon ve büzgü iplerinin olmaması, gerekmektedir (Dirgar ve Oral, 2020: 3-5).

2.4. İlgili Araştırmalar

Konu ile ilgili tezler, makaleler, konferanslar, bildiriler, kitaplar ile dijital veriler taranmıştır. Yapılan taramalarda gelişimi destekleyen giysiye yönelik hazırlanmış çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Aşağıda kronolojik sıraya göre konuyla ilgili olduğu düşünülen araştırmalara yer verilmiştir.

Haar (1998) “Duyu Bütünleme Bozukluğu Olan Okul Öncesi Çocuklar İçin Terapi Giysi Tasarımı (The Design of a Therapy Garment for Preschool Children with Sensory Integration Dysfunction)” başlıklı doktora tezinde Duyusal bütünleme bozukluğu olan okul öncesi çocukların duyusal ihtiyaçlarının desteklemek ve gelişimine katkı sağlamak için çözüm odaklı teröpatik giysi hazırlamıştır. Araştırma, bu alanda ihtiyaç duyulan fonksiyonel aynı zamanda eğitici giysi tasarımlarını problem çözmeye dayalı bir tasarım sürecini ortaya koyduğundan önem taşımaktadır. Araştırma; (a)problem geliştirme, (b)ihtiyaç değerlendirmesi, (c)prototip geliştirme ve (d)değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır. Nitel araştırma yöntemleri başlığı altında deneysel bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın evrenini duyusal bütünleme bozukluğu olan okul öncesi çocuklar, Örneklemi ise duyusal bütünleme bozukluğu olan 4 yaşındaki 3 erkek çocuk oluşturmaktadır. Duyusal bozukluğu olan çocukların ihtiyaçları öncelikle gözlemlenerek ebeveynlere sorular sorularak görüşmeler gerçekleştirilmiş ve elde edilen verilerle çözüm önerileri oluşturulmuştur. Giysi dört ana ölçüt doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bunlar; (a) hareket, (b) duyusal bütünleşme, (c) motor geliştirme ve (d) oyundur. Veriler sonucunda prototip giysi (pelerin) üretimi gerçekleştirilmiş ve çocuklar üzerinde denenmiştir. Pelerin üzerindeki manipülatif (kavrama, bırakma vs.) ve ince motor aktiviteleri sayesinde çocukların ince, kaba ve algısal motor becerileri geliştirilmiştir. Tasarım teması, çocukların oyun oynamaya ilgilerini arttırmış ve terapi sırasında yaratıcı senaryolar üretmelerine teşvik etmiştir. Araştırma sonucunda duyusal bütünleme bozukluğu olan okul öncesi çocukların giysiyi giydiklerinde hissettikleri ve algıladıklarına karşılık olarak tepki verdikleri gözlemlenmiştir. Duyularını etkileyen donanımlı giysiler sayesinde duyusal ihtiyaçları desteklenmiş ve sorun ortadan kaldırılmıştır. Araştırmanın önerileri ise aşağıda verilmiştir.

- Dört yaşındaki duysal bütünleme bozukluğu üzerinde yapılan bu araştırmada örneklem geniş tutulup ortalama ve kapsayıcı giysi tasarım önerileri verilebilir.
- Dört yaşındaki duysal bütünleme bozukluğu olan çocuklar için tasarlanan bu giysi tüketiciye sunulup satın alma eğilimi ölçülebilir. Böylelikle yeni bir pazar oluşturulma olasılığı araştırılmış, yeni bir pazarlama stratejisi üretilmiş olunabilir.
- Farklı yaş grupları üzerinde denenebilir. Farklı ihtiyaç ve gereksinimler gözlemlenebilir.

Pires ve Miguel (2012) “Psikomotor gecikmesi olan çocukların duysal uyarımı için terapötik giysi tasarımı (Design of therapeutic clothing for sensory stimulation of children with psychomotor delay)” adlı araştırmada; Psikomotor gecikmesi olan çocuklar için ince motor becerileri düzeyinde yaşadıkları zorluklar tespit edilmiş ve bu alanda ihtiyaçları belirlenmiştir. Çocukların başkalarına bağımlı olduğu, kendilerini giydirmede ciddi zorluklar gösterdiği, günlük giyinme / soyunma rutininde yardıma ihtiyaç duydukları, düğme, fermuar, çıtçıt ve bağcık kullanımında zorlandıkları belirlenmiştir. Giysilerin açınıp kapanabilmesi hususunda velkro ve mıknatıs yöntemi tercih edilmiştir. Giysilerle ilgili ihtiyaçları sorgulandığında ise kolay rahat giyilebilen, yumuşak, hoş dokunuşlu, duysal uyarım öğelerini içeren oyunlar, oyuncaklar, güçlü zıt renkler, çeşitlendirilmiş dokular, sesler, ışıklar ve kokular göze çarpmaktadır. Bununla birlikte çocukların giyinme/soyunma eylemiyle ilgili özerkliklerini artırmak, öğrenmelerini, eşgüdümelerini ve özgüvenlerini teşvik etmek araştırmanın amaçlarındandır. Karma araştırma yöntemine sahip araştırmada; literatür taraması, vaka incelemesi ve ürün geliştirmeye yönelik deneysel bir yöntem izlenmiştir. Araştırma grubunda; 3-11 yaşları arasında 14 çocuk, anne/baba ve 10 çocuk terapisti yer almaktadır. Araştırma, Portekiz Covilhã, Cova da Beira Hastanesi Fiziksel ve Rehabilitasyon Servisi ve Ergen Psikiyatrisi bölümünde uygulanmıştır. Giysi ile ilgili özelliklerin, kısıtlamaların ve özel ihtiyaçların belirlenmesi için çocukların ebeveynlerine ve terapistlerine yönelik anket çalışması uygulanmıştır. Elde edilen veriler neticesinde problemin çözümüne yönelik araştırmalar yapılmış ve çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için uygulanacak duysal uyarıcı unsurlar, kullanılacak materyaller ve giysi özellikleri belirlenmiştir. Eskizlerle alternatif tasarımlar

oluşturulmuş ve daha sonrasında belirlenen malzemelerle prototip üretilmiştir. Psikomotor gecikmesi olan çocuklara prototip denemeleri yapılmış ve terapi sırasında 10-60 dakika aralıklı periyotlarla ebeveyn/terapist görüşleri dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda; renk, doku, ışık, ses, form, ilişkilendirme oyunu ve koku gibi duyuşsal uyarım öğeleri çocuklar tarafından olumlu karşılanmıştır. Aynı zamanda renk değiştiren kumaş ve vanilya kokusu veren kumaş beğenilen detaylar arasındadır. Üretilen prototipin ticarileştirilmesi ve geleneksel giysilere oranla daha fazla ilgi gördüğü bilgisine ulaşılmıştır.

Otake ve Teixeira (2013) “Otistik çocukların gelişiminde çocuk modası (Children's fashion in the development of autistic children.)” başlıklı yüksek lisans tezinde, Otizmli çocukların gelişiminde giyim özelliklerine yön vermek, gelişimlerini desteklemek için görsel, işitsel ve dokunsal öğeler aracılığıyla bu çocukların yaşamlarına yardımcı olabilecek bir moda ürünü geliştirmek amaçlanmıştır. Araştırma, Örnek olay yöntemiyle otizmli çocuklar, ebeveynleri ve özel eğitim uzmanları tarafından alınan veriler doğrultusunda geliştirilmiştir. Veri toplanmasında görüşme tekniği kullanılmıştır. Elde edilen verilerle, Otizmli 5-8 yaş arasındaki çocuklara yönelik bir giyim koleksiyonu geliştirilmiştir.

Buluç (2015) “6-9 Aylık Bebeklerin Psikomotor Gelişimini Destekleyen Yenilikçi Giysi Önerileri” konulu sanatta yeterlilik tezinde, 6-9 aylık bebeklerin psikomotor gelişimini destekleyen giysi ve aksesuar tasarımları yer almaktadır. Araştırma grubunu 6-9 aylık bebekler oluşturmaktadır. Nitel araştırmada deneysel ve ürün geliştirmeye yönelik yol izlenmiştir. Bebeklerin psikomotor gelişimlerini destekleyen, ebeveynlerin fonksiyonel olarak kullanabilecekleri, ergonomik, çevreye duyarlı ve konforlu bebek giyim, aksesuar ve oyuncak tasarımlarına yönelik bir çalışma amaçlanmıştır. Bu tasarımlarla bebeklere tehlikelerden uzak güvenli bir oyun alanı oluşturulması hedeflenmiştir. Bebeklerin etrafa saçılan ve sağlığa uygun olmayan oyuncaklarla oynamaması aynı zamanda giysi ve aksesuarların üzerine monte edildiği için kopma, parçalanma, yutma ya da boğulma gibi risklerden uzak durması sağlanacaktır. Araştırma kapsamında 6-9 aylık bebeklerin psikomotor hareketleri, giyim ve oyuncaklarında kullanılan malzemeler, model özellikleri, renkler ve bunların gereklilikleri incelenerek yeni giysi formları oluşturulmuştur. 10 adet tasarım hazırlanmış ve tasarlanan ürünler patikli-patiksiz tulumlar, alt üst takımlar, önlük, alt

açma- çanta, oyun alanı-battaniye, duyuşsal becerilerinin gelişmesini sağlayacağı düşünölen figörlö oyuncak kitap gibi örünlerden oluşmaktadır. Bütün tasarımların ortak özelliğinin bebekler için bebeklerin gelişim özelliklerine, duyuşsal özelliklerine, psikomotor hareketlerine, uygun olacağı düşünölen aksesuar ve oyuncakların örünlerin belirli yerlerine yerleştirilmiş olmasıdır. Tasarlanan oyuncaklar bebekler için eğlenceli olmanın yanı sıra bedensel gelişimi destekleyici, duyarlarını ve öğrenme kapasitelerini geliştirici özellikleri bulunmaktadır. Giysilerde kullanılan renk ve malzemelerin kullanımında bebeğın sağık ve zihinsel aktivitelerini geliştirmesinde yararlı olacak malzemeler seçilmiştir. Araştırma sonucunda, ebeveynlere ve ilgili sektördeki firmalara örnek uygulamalar aktarılmıştır.

İlgili araştırmalar incelendiğinde yapılmış olan çalışmalarda genellikle belirli bir özel durum (Otizm, Down gibi..) veyahut gelişimsel problem (psikomotor gecikmesi gibi..) üzerinden yola çıkılarak giysiler tasarlanmıştır. Bu araştırma, normal gelişim gösteren 18-24 ay aralığındaki bebeklerin bilişsel, dil, sosyal-duygusal ve psikomotor gelişimlerini desteklemeye yönelik bebeklerin kendi giysileri üzerinde ebeveyn gözetiminde oyun oynayarak etkileşimde bulunması açısından farklılık göstermektedir. Ayrıca yapılan taramalarda ebeveynlerin gelişimi destekleyen giysileri tercih etme eğilimleri, farkındalıkları ve satın alma durumlarını irdeleyen bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Araştırma sonucunda gelişimi destekleyici bebek giyiminin yeni bir pazar oluşturma potansiyelinin irdelenmesi ve bu alanda üretim yapan özel kuruluşlara yol göstermesi araştırmayı farklı kılmaktadır.

2.5. Araştırmanın Uygulamalı Dayanağı

Gelişimi Destekleyici Giysi (GDG) Kavramı: Kazanılması gereken gelişimsel beceri ve davranışların giysiye adapte edilen uygulamalar sayesinde bebeğın ebeveyn liderliğinde oyun oynamasını ve iletişim kurmasını sağlayan bir araçtır. Giysiler üzerinden gelişimi destekleme fikri ise Montessori eğitici kitaplarda yer alan dokunsal ve işitsel uyaranlı uygulamalar ilham alınarak oluşturulmuştur.

Montessori, çocukların eğitsel materyallerle oyun oynarken çocuğın gelişimini desteklemek amacıyla ebeveynle olan etkileşimini önemli bulduğunu, hayali

oyunlardan çok belli bir amaca yönelik oyunların tercih edilmesini gerektiğini vurgulamıştır (Koçyiğit, Tuğluk ve Kök, 2007: 329; akt. Sevinç, 2005).

Montessori eğitiminden esinlenilerek oluşturulan bez (kumaş) kitaplar Tablo 2.3’de örnekleri verilen;

- Bilişsel gelişimi destekleyici uygulamalar,
- Psikomotor gelişimi destekleyici uygulamalar,
- Sosyal-duygusal gelişimi destekleyici uygulamalar
- Hatta bazılarında öz bakım becerilerine yönelik uygulamalar da (fermuarla kapama, düğme ilikleme vb.) yer almaktadır.

Montessori Bez Kitap Örneği	
	
Bilişsel, Psikomotor, Sosyal-Duygusal Gelişim	Bilişsel, Psikomotor, Sosyal-Duygusal Gelişim
Kaynak: https://duyumarket.com.tr/montessori-aktivite-kitabi-dm10109	
	
Bilişsel, Psikomotor, Sosyal-Duygusal Gelişim	Bilişsel, Psikomotor, Sosyal-Duygusal Gelişim
Kaynak: https://m.vk.com/product-127127814_3417370?list=0&z=photo-127127814_457246353%2Fmarket-127127814_3417370	Kaynak: https://duyumarket.com.tr/mini-montessori-aktivite-kitabi-20x20-cm-dm16487#ProductImages-2

Tablo 2.3. Montessori eğitici kitaplarında yer alan örnek uygulamalar.

Gelişimi destekleyici giysinin (GDG) nasıl olmasına yönelik hazırlanan ilk alt problemin cevabı için yapılan taramalarda ulaşılan uygulamalı ticari ürünler aşağıda verilmiştir. Adı tanımlanmasa da Montessori eğitimini kapsayan Tablo 2.4.'de yer alan fotoğraflarda Koton markasına ait GDG kavramına yönelik uygulamalar içeren tişört yer almaktadır.

Tablo 2.4. Koton markasına ait gelişimi destekleyici giysi örneği.

Tablo 2.4.'de izlenen tişörtün üzerinde köpeğin gözlerini açıp-kapamaya yönelik kullanılan hareketli el figürü sayesinde oyun ile çocuğun küçük kas gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Markanın sitesinde yer alan bilgilere göre ürün beden numaraları 0-3 aydan 9-12 aya kadar üretilmiştir. Bu uygulamanın kullanılabilir olması için bebeğin/çocuğun parmaklarını iyi kullanabilmesi gerekmektedir. Gelişimsel göstergelere bakıldığında bu uygulamanın 13-15 ay itibarıyla yapılabileceği düşünülmektedir (MEB, 2013: 134). Ayrıca hareketli kullanılan parçaların boyutunun güvenlik açısından risklerinin ortadan kaldırılıp kaldırılmadığı belirgin değildir.

Tablo 2.5.'de yer alan Birinci görselde; LCW markasına ait tişörtün üzerinde tavşan figürlü üç parçalı, renkli ve desenli yap-boz bulunmaktadır. Tişört zemini üzerinde eşleştirmeye olanak veren deseni içeren parçalar yerleştirilmiştir. Böylelikle çocuğun kolay bir şekilde eşleştirme/yerleştirme işlemi yapması beklenmektedir. Eşleştirme malzemesi olarak velkro bant kullanılmıştır. Yap-boz boyutları çocuğun güvenliği

açısından risk teşkil etmemektedir. Yap-boz boyutları çocuğun güvenliği açısından risk teşkil etmemektedir. Giysi, parçadan bütüne tamamlama/eşleştirme açısından bilişsel gelişimi, yapboz parçalarını takıp/çıkarma açısından psikomotor gelişimi desteklediği düşünülmektedir.

İkinci görselde; tişört üzerinde bir kız bebek figürü bulunmaktadır. Bu figür üzerine velkro bantlar yardımıyla takılıp çıkarılabilen elbise aplikesi yer almaktadır. Güvenlik açısından uygun boyutlu elbise parçasının tak-çıkarma ve birbirine tutturulan nesneleri ayırma özelliği 18-24 ay aralığındaki bir bebeğin yapabileceği bir uygulama olarak gözlenmektedir.

Gelişimi Destekleyici Giysi Örnekleri		
		
1-LCW		2-LCW
Kaynak: https://www.lcwaikiki.com/tr-TR/TR/urun/outlet/LC-WAIKIKI/kiz-bebek/Sweatshirt/4854887/1060338 . https://www.lcwaikiki.com/tr-TR/TR/urun/outlet/LC-WAIKIKI/kiz-bebek/Sweatshirt/4814226/1045080 .		
		
3- LCW		
Kaynak: https://www.lcwaikiki.com/tr-TR/TR/urun/outlet/LC-WAIKIKI/kiz-bebek/Sweatshirt/4855155/1060391 .		

Tablo 2.5. LCW markasına ait gelişimi destekleyici giysi örnekleri.

Üçüncü görselde; tişört üzerinde dört parça yapbozdan oluşan gülen elma figürü bulunmaktadır. Yapbozu oluştururken yardımcı olması amacıyla tişört zemini üzerinde eşleştirme deseni daha şeffaf bir renkte yapılmıştır. Yapboz parçaları güvenlik açısından sorunsuz gözükmetedir. Birbirine tutturulan nesneleri ayırma, parça-bütün ilişkisi kurma, yapboz parçalarını uygun yerlerine yerleştirme gibi uygulamalar 18-24 ay aralığındaki bir bebeğin yapabileceği uygulama olarak bilinmektedir (MEB, 2013).

Fakat bu üç görsele ait, LCW markasının resmi internet sitesinde genel olarak yer alan beden seri aralığı 12-18 aydan 4-5 yaşa kadar devam etmektedir. Yapılan uygulamaların GDG amacıyla mı yoksa estetik tasarım farklılığı mı olduğuna ilişkin bir bulgu yer almamaktadır. Bu uygulama, gelişimsel açıdan 18 aylık sonrası için uygun olsa da bunun altı ve daha üstü yaşlar için uygunluğu tartışmalıdır. Bu nedenle gelişimi destekleyici giysinin gelişimsel göstergeler dikkate alınarak tasarlanması önemli bir detaydır.

Hali hazırda ticari amaçlı satılan ve adı tanımlansın ya da tanımlanması GDG kavramına yakın olan bebek/çocuk giysilerinin; gelişimi destekleme kaygısının olmaması, cinsiyetlere hitap eden figür ve renk kullanımı, gelişim düzeyine uygunluğunun tartışmalı olması veya düşük düzeyde bulunması gibi detaylar karşımıza çıkmaktadır.

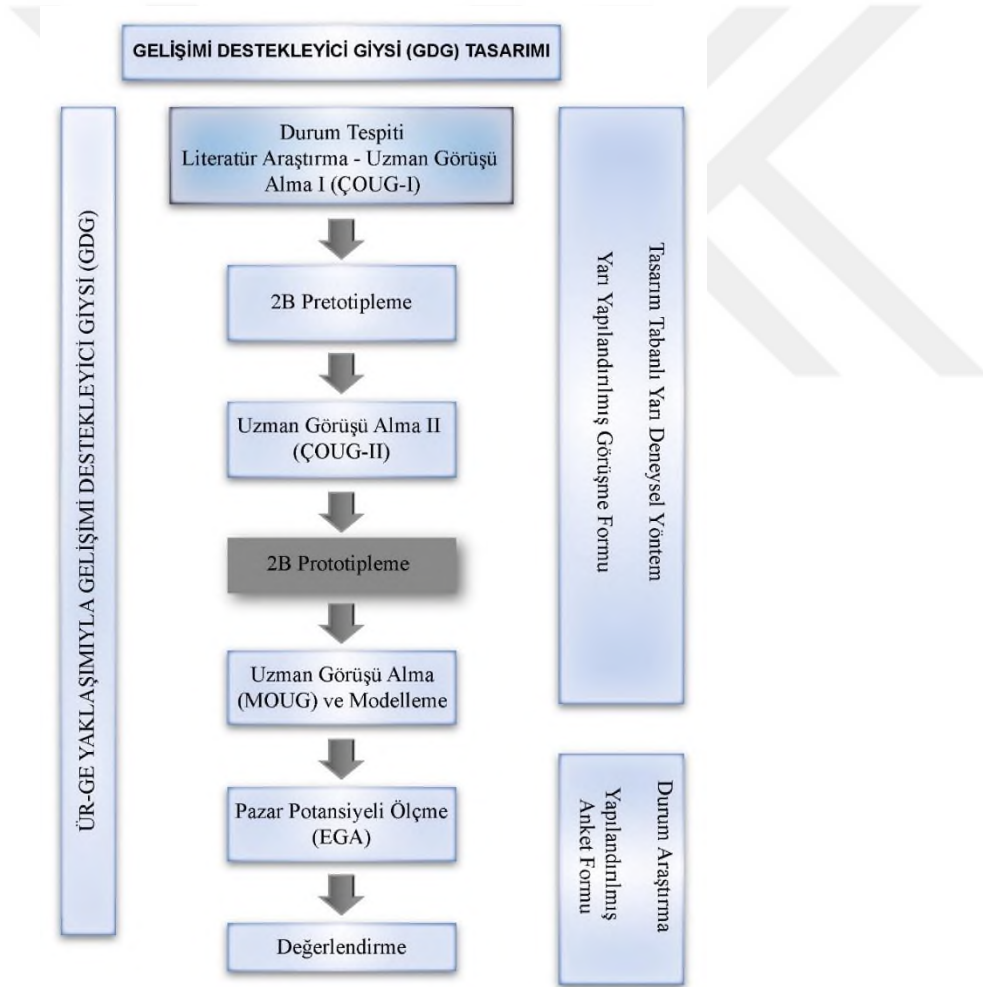
Özetle, incelenen araştırmalar ve yapılan sektöre ilişkin internet taramaları, bu konuda daha fazla ve detaylı bir araştırmanın gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu araştırma bahsedilen gerekçelere dayanarak yürütülmüştür.

3. YÖNTEM

Bu bölüm; araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama ve analiz teknikleri başlıkları altında açıklanmıştır.

3.1.Araştırma Modeli

Birden çok yöntemin kullanıldığı araştırmada izlenen yol aşağıda Şekil 3.1.' de verilmiştir.

Şekil 3.1. Araştırma modeli.

Şekil 3.1’de görüldüğü üzere GDG tasarım süreci, çocuk gelişimi, okul öncesi eğitimi ve moda tasarım alanlarını kapsayan çok disiplinli tasarım tabanlı araştırma yaklaşımına sahiptir.

Tasarım tabanlı araştırma; “döngüsel olarak yapılan analiz, tasarım, geliştirme ve uygulama süreçlerinin araştırmacılar ve katılımcılar ile işbirliği içinde ve gerçek uygulama ortamında yapıldığı, bağlama duyarlı tasarım ilkelerinin ve kuramlarının geliştirilmesi yönelik, eğitim uygulamalarını iyileştirme amacıyla yapılan sistematik ve esnek bir araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Wang ve Hannafin, 2005; akt. Kuzu, Çankaya ve Mısırlı, 2011: 21). Süreç, döngüsel adımlarla uzman görüşü alma, prototip hazırlama, tekrar uzman görüşü alarak prototipleme, tasarım uzmanlarının görüş ve onayı ile modelleme aşamalarından oluşmaktadır. Bu duruma ürün geliştirme (Ür-Ge) süreci denilmektedir Karma araştırma yöntemini içeren çalışmada GDG tasarım süreci, nitel araştırma yöntemi yarı deneysel/uygulayıcı araştırma, ebeveyn görüşlerinin alınması nicel araştırma yöntemi tarama modeli araştırmadan oluşmaktadır.

Araştırma, GDG örnekleri oluşturulduktan sonra pazar potansiyeli ölçme adımı, ebeveynlerin mevcutta satılan ürünler ve araştırmada tasarlanan modeller hakkında görüşlerinin ortaya konması açısından *olgu bilim*, ebeveyn tercihlerinin derinlemesine incelenmesi bakımından durum “örnek olay” araştırması olarak gruplandırılabilir. Örnek Olay/Durum Araştırması, bireylerin bir olguya ilişkin deneyimlerini, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları ortaya çıkarmayı amaçlayan nitel araştırma desenlerinden biridir. Bir veya birkaç durumu, konunun belirlenmiş sınırları içerisinde bütüncül bir yaklaşım izlenerek incelenmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 75).

3.2. Çalışma Grubu ve Uzman Grubu

Araştırma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde iki aşamalı uzman görüşüne başvurulmuş ve bu uzmanlara ait bilgiler “Uzman grubu” başlığı altında detaylandırılmıştır. İkinci bölümde ise araştırmaya katılan ebeveynlere ait bilgiler “Çalışma grubu” başlığı altında yer almaktadır. Uzman grubunda yer alan katılımcılar ölçüt örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Ölçüt örnekleme, önceden hazırlanmış bir dizi ölçütleri karşılayan bütün durumların çalışılması olarak tanımlanmaktadır. Bahsedilen ölçüt ve ölçütler araştırmacı tarafından belirlenebilir veya önceden hazırlanmış ölçüt listesi kullanılabilir (Şimşek ve Yıldırım, 2021: 120).

Uzman Grubu; ÇOUG-1, ÇOUG-2 ve MOUG olarak belirlenmiştir. ÇOUG-1 (Çocuk Gelişimi Uzman Görüşü 1); ölçüt örnekleme metoduyla Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitimi alanında en az lisans derecesi almış, aktif olarak çalışan yedi uzman belirlenmiştir. Uzmanlar, alanında öğretmenlik tecrübesi olan, akademisyen ve danışmanlık hizmeti veren kişilerden seçilmiştir. Bu çeşitlilik araştırmaya farklı bakış açılarından farklı bilgilere ulaşmayı amaçlamaktadır. Tablo 3.1.'de ÇOUG-1 uzmanlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Uzman No	ÇOUG-1 Görüş Alınan Uzmanlara Ait Bilgiler
ÇGU1	Hacettepe Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Fakültesi/Çocuk Gelişimi /Özel Gereksinimli Çocukların Gelişimi Anabilim Dalı/ Araştırma Görevlisi (YL)
ÇGU2	Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı/ Araştırma Görevlisi (YL)
ÇGU3	Ana Okulu Rehber Öğretmeni
ÇGU4	Çocuk Gelişim Uzmanı- Oyun Terapisti
ÇGU5	Çocuk Gelişimcisi ve Özel Eğitim Uzmanı- Oyun Terapisti
ÇGU6	Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi/Çocuk Gelişimi Bölümü /Araştırma Görevlisi(DR)
ÇGU7	Kırklareli Devlet Hastanesi / Çocuk Gelişimi Uzmanı

Tablo 3.1. ÇOUG-1 görüş alınan uzmanlara ait bilgiler.

ÇOUG-2 (Çocuk Gelişimi Uzman Görüşü 2), ölçüt örnekleme metoduyla Çocuk Gelişimi, Okul Öncesi Eğitimi alanında doktora eğitimi almış ve aktif olarak çalışan iki akademisyen belirlenmiştir. Alanında eğitim veren, birçok akademik çalışması olan profesör ve doçent ünvanına sahip uzmanlar, alanında yetkin görülmüş bu ölçüt doğrultusunda seçilmiştir. ÇOUG-1'den farklı uzmanlara başvurulmasındaki amaç çalışmanın şeffaflığını ve güvenilirliğini artırmak, daha bilimsel bir bakış açısı sunmaktır. Tablo 3.2.'de ÇOUG-2 uzmanlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Uzman No	ÇOUG-2 Görüş Alınan Uzmanlara Ait Bilgiler
ÇGU1	Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Anabilim Dalı/ Profesör
ÇGU2	Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Anabilim Dalı / Doçent

Tablo 3.2. ÇOUG-2 görüş alınan uzmanlara ait bilgiler.

MOUG, amaçlı örnekleme metoduyla Moda Tasarımı alanında lisans ve lisansüstü eğitim almış biri bebek ve çocuk giyim tasarımcısı, diğeri akademisyen olmak üzere iki uzman seçilmiştir. Tablo 3.3.'de MOUG uzmanlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Uzman No	MOUG Görüş Alınan Uzmanlara Ait Bilgiler
MTU1	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Gerede Meslek Yüksekokulu Tasarım Bölümü / Öğretim Görevlisi
MTU2	Melcan Kids- Bubbly / Bebek ve Çocuk Giyim Tasarımcısı

Tablo 3.3. MOUG görüş alınan uzmanlara ait bilgiler.

Çalışma Grubu, 18-24 ay arası bebeği olan ebeveynlerden oluşmaktadır. TÜİK 2021 nüfus verilerine göre Türkiye’de 1-2 yaş arası 2 302 775 bebek olduğu bilinmektedir. Çalışma grubunu, kartopu örnekleme metoduyla Web tabanlı anket uygulaması üzerinden gönüllük esasıyla katılım sağlayan 150 ebeveyn oluşturmaktadır. Çalışma grubunun demografik özellikleri frekans ve yüzdelik değerleri Tablo 3.4.’de yer almaktadır.

Demografik Özellikler		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	136	90,7
	Erkek	14	9,3
	Toplam	150	100
Katılımcının Eğitim Durumu	İlkokul	10	6,7
	Ortaokul	3	2,0
	İlköğretim	1	0,7
	Ortaöğretim (Lise)	22	14,7
	Ön Lisans	25	16,7
	Lisans	54	36,0
	Yüksek Lisans	26	17,3
	Doktora	9	6,0
	Toplam	150	100
Eşin Eğitim Durumu	İlkokul	5	3,3
	Ortaokul	9	6,0
	İlköğretim	2	1,3
	Ortaöğretim (Lise)	31	20,7
	Ön Lisans	15	10
	Lisans	62	41,3
	Yüksek Lisans	15	10
	Doktora	11	7,3
	Toplam	150	100
Toplam Aylık Gelir	2. 825 - 5. 999 TL	55	36,7
	6. 000 – 11. 999 TL	69	46,0
	12. 000 – 23. 999 TL	19	12,7
	24. 000 ve üzeri TL	7	4,7
	Toplam	150	100

Tablo 3.4. Çalışma grubunun demografik özellikleri.

Tablo 3.4.’de araştırmaya katılan çalışma grubunun demografik özellikleri incelendiğinde; ebeveynlerin % 90,7 sinin kadın, %36’sının lisans mezunu; eşlerin %

41,3'ünün lisans mezunu, % 46'lık payla toplam gelirlerinin 6.000-11.999 TL aralığında olduğu gör÷lmektedir. Bu veriler, araştırma konusu üzerinde yorum yapma ve tasarımları değerlendirme açısından düşün÷ldüğünde *pozitif bir alt yapı/özellik* olarak gör÷lmüştür.

3.3. Veri Toplama ve Analiz Teknikleri

Araştırmaya başlamadan önce çocuk gelişimi, bebeklik dönemine ait yazılı, basılı, çevrimiçi kitap ve veri tabanları taranmıştır. Bebeklerin gelişimsel beceri ve davranışlarının kazanımı hakkında uzman önerileriyle temel kaynaklar belirlenmiştir. Uzmanların önerdiği temel kaynaklar ise şunlardır;

1. MEB TEGM 0-36 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı (2013),
2. 0-36 Aylık Gelişimi Risk Altındaki Çocuklar İçin Gelişimsel Destek Programı (Diken vd. 2018),
3. AGTE de yer alan, gelişimsel göstergeler ve kazanımlar (Güneri, 2016).

Bu kaynaklar Görüşme formunun (Ek-4) hazırlanmasında, GDG tasarım sürecinde (Pretotipleme ve Prototipleme aşamalarında) kullanılmıştır.

Araştırmada uzman görüşleri bilgisayar destekli kişisel görüşme tekniği (CAPI) yardımıyla Zoom programı üzerinden yarı yapılandırılmış görüşme formuyla gerçekleştirilmiştir (Arıkan, 2018: 100). Görüşme formu; araştırmacı tarafından önceden hazırlanmış konulara bağlı kalarak, mevcut soruları sormak, daha ayrıntılı bilgi almak amacıyla ek soru sorma opsiyonu içeren bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 132).

Aşağıda Tablo 3.5.' de veri toplama araçları, kullanım amaçları ve analiz tekniklerine yer verilmiştir.

Aşama	Veri Toplama Aracı	Kullanım Amacı	Analiz Tekniği
1	Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanları Görüşme Formu 1 (ÇOUG-1)	Gelişim dönemleri, gelişim alanları ve gelişimi destekleyici giyside olması gereken/dikkat edilmesi gereken özelliklerin belirlenmesi	Nitel Analiz/ Betimsel Anlatım
2	Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanları Görüşme Formu 2 (ÇOUG-2)	Ürün ön tasarımlarının belirli özelliklere göre değerlendirilmesi/tasarım önerileri	Nitel Analiz/ Betimsel Anlatım
3	Moda Tasarım Alanı Uzmanları Görüşme Formu (MOUG)	Tasarımların belirli özellikler açısından değerlendirilmesi ve uzman önerilerinin belirlenmesi	
4	Ebeveyn Görüş Anketi (EGA)	GDG hakkında farkındalıklarının, GDG tercih ettiği özelliklerin, GDG satın alma durumlarının belirlenmesi	Frekans ve Yüzdelik testleri (Betimleyici İstatistik)

Tablo 3.5. Veri toplama ve analiz teknikleri.

Aşağıda sırasıyla araştırma verilerinin toplanmasında izlenen süreç açıklanmıştır.

1. Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 1 (ÇOUG-1): İlk olarak Çocuk Gelişimi, Okul Öncesi Eğitimi ve Moda Tasarımı alanında, yerli-yabancı yazılı ve çevrimiçi kaynak taraması yapılmış, elde edilen veriler sayesinde ÇOUG-1 Görüşme formu (Ek-4) hazırlanmıştır. Görüşme formu, ilk iki uzmanla yapılan ön görüşmeler neticesinde yarı yapılandırılmış forma uyarlanmıştır. Araştırma problemin doğru tespiti amacıyla toplam yedi çocuk gelişimi uzmanıyla (ÇGU) Zoom uygulaması üzerinden kayıt alınarak görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmelerde çocuk gelişimi alanı uzmanlarına; bebeklerde gelişimin en hızlı ve en yoğun olduğu dönemler, bebeğin gelişimini desteklemek için giyside nasıl uygulamalar yapılması gerektiği, gelişimi destekleyici giysilerin tasarım ve üretim sürecinde beklenen özelliklere yönelik sorular sorulmuştur. Uzmanların en çok bahsettiği tasarım özellikleri belirlenmiş ve nitel analiz tekniğiyle irdelenmiştir.

2. Pretotipleme (Ön Tasarımların Oluşturulması): Pretotip (ön tiplleme/ön numune); doğru ve nihai ürüne ulaşmak için daha kısa zamanda ve daha az maliyetle ürünü ortaya çıkarma, test etme, simüle etme işlemlerini içinde barındıran bir yöntemdir (Savoia, 2011: 21). Prototip oluşturmada önce yapılan denemelerdir. Bu yöntem, araştırmada ürün tasarım sürecinde kullanılmıştır. ÇOUG-1 sonucunda katılımcılardan elde edilen bilgilerle bir tablo oluşturulmuş, tasarımda dikkat edilmesi gereken detaylar belirlenmiştir. Uzmanlar tarafından önerilen temel kaynaklarda yer alan 18-24 ay bilişsel, dil, psikomotor, sosyal duygusal gelişim göstergeleri dikkate alınarak

18-24 ay aralığına ait beş adet GDG pretotipi, Adobe Illustrator CC 2018 programında çizilmiştir.

3.Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 2 (ÇOUG-2): ÇOUG-1'den elde edilen veriler ve uzman önerileriyle belirlenen temel kaynaklarda yer alan gelişim göstergeleriyle oluşturulan ön tasarımların ne derece sentezlenip tasarımlara yansıtıldığının değerlendirilmesi için ikinci kez uzman görüşüne ihtiyaç duyulmuştur. Bu aşamada Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi Bölümü Öğretim üyeleri arasında Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanında uzman bir profesör ve Okul Öncesi Eğitimi alanında uzman bir doçent ile görüşülmüştür. Uzmanlara, GDG'yi gelişim alanına ve düzeyine uygunluk, konfor (hareket, kullanım), güvenlik, estetik, özgünlük, sağlığı tehdit etmeyen malzeme kullanımı açısından değerlendirmeleri istenmiş ayrıca tasarımlar hakkında önerileri de sorulmuştur. Değerlendirme yarı yapılandırılmış görüşme formuyla (Ek-5) Zoom üzerinden kayıt alınarak yapılmıştır. Uzman görüşmelerinden elde edilen veriler nitel analiz tekniğiyle analiz edilmiş ve bulgular kısmında yorumlanmıştır.

4. Prototipleme (Tasarımların Düzenlenmesi): ÇOUG-2'den alınan veriler ve uzmanlar tarafından önerilen temel kaynaklarda yer alan 18-24 ay bilişsel, dil, psikomotor, sosyal duygusal gelişim göstergeleri dikkate alınarak tasarımlar üzerinde düzeltmeler yapılmıştır. GDG prototipleri (ilk örnek, numune) çizgisel olarak Adobe Illustrator CC 2018 programında çizilmiştir.

5. Moda Tasarımı Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma (MOUG) ve Modelleme: Prototipleme sonrası hazırlanan modeller önce moda tasarımı alanında akademisyen ve işletmede bebek/çocuk giyim tasarımcısı olmak üzere toplamda iki uzman tarafından değerlendirilmiştir. Uzmanlara, GDG'yi kumaş yapısı, konfor (hareket, kullanım), estetik, özgünlük, güvenlik, sağlık, tekniklerin uygulanabilirliği/üretimi, bakımı, pazarlama ve maliyet açısından değerlendirmeleri istenmiş ayrıca tasarımlar hakkında önerileri sorulmuştur. Değerlendirme yapılandırılmış görüşme formuyla (Ek-6) Zoom üzerinden kayıt alınarak yapılmıştır. MOUG sonrası alınan görüş ve onaylara göre modelleme aşamasına geçilmiş, nihai modeller üretilmemiş sadece çizgisel olarak hazırlanmıştır. Mevcut kaynakları dikkate alarak bilinmeyen bir hedefi net, anlaşılabilir hale getirmek için yapılan işlemlerin tamamına *Modelleme* denilmektedir (<https://www.egitimdebilimtarihi.org>).

6. Pazar Potansiyelini Ölçme (Ebeveyn Görüşü Alma): MOUG sonrası alınan görüş ve onaylara göre nihai modeller hazırlanmış ve ebeveynlerin görüşleri almak için iki bölümden oluşan yapılandırılmış anket formu (Ek-7) oluşturulmuştur. Birinci bölümde; ebeveynlerin demografik özelliklerini, GDG farkındalıklarını ve GDG kullanma ve satın alma durumlarını belirlemek üzere sorular sorulmuştur. İkinci bölümde ise; ebeveynlerin tercih etme eğilimlerini belirlemek için tasarımlarda yer alan özellikleri tercih etme sırasına göre en çoktan en aza doğru sıralamaları istenmiştir. Web tabanlı anket uygulamasıyla veriler toplanmış ve betimleyici istatistiksel analizle (Frekans ve yüzdeler testleri) çözümlenmiştir.

4.BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerinin cevaplarına ait bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Araştırma ana problemi olan “Ebeveynlerin, gelişimi destekleyen giysileri tercih etme eğilimleri nelerdir?” sorusuna cevap olarak aşağıdaki Şekil 4.1’de verilen aşamalara ait bulgular işlenerek yorumlanmıştır.

Şekil 4.1. Araştırma probleminin cevaplanmasına ait adımlar.

4.1. Gelişimi Destekleyici Giysi Tasarım (GDG) Sürecine Ait Bulgular

Bu bölümde birinci alt problem olan “Gelişimi destekleyici giysi (GDG) nasıl olmalıdır?” sorusuna cevap aranmıştır. Bunun için Şekil 4.1’de verilen başlıklara göre izlenen adımlar aşağıda verilmiştir.

4.1.1. Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 1 (ÇOUG-1)

Gelişimi destekleyici giysi tasarım sürecine başlamadan önce birinci alt problemin ilk adımında, çocuk gelişimi eğitimi alanında uzman kişilerle Zoom üzerinden kayıt alınarak çevrimiçi görüşme yapılmış ve görüşme sonucunda gelişimi destekleyici giysi tasarımı için gerekli veriler, başlıklar halinde Tablo 4.1.'de verilmiştir.

Çocuk Gelişim Alanı Uzmanları Görüşme Analiz Formu 1 (ÇOUG-1 Analiz Formu)								
Soru Nu	Giysiden Beklenen Özellikler	1. Katılımcı	2. Katılımcı	3. Katılımcı	4. Katılımcı	5. Katılımcı	6. Katılımcı	7. Katılımcı
1	0-36 Ay	-	x	x	x	x	x	-
	36-72 Ay	x	-	-	-	-	-	x
2	Bilişsel gelişim alanına uygunluk	x	x	x	x	x	x	x
	Sosyal-Duygusal gelişim alanına uygunluk	x	x	x	x	x	x	x
	Psikomotor gelişim alanına uygunluk	x	-	x	x	x	x	x
2a	Güvenlik/ Sağlık	x	x	x	x	x	x	x
2b	Kullanım Konforu	x	x	x	x	x	x	x
2c	Hareket Konforu	x	x	x	x	x	x	x
2d	Termal- Isı Konfor	-	x	-	x	-	-	-
2e	Kumaş Yapısı	-	-	-	x	x	x	x
2f	Kolay Temizlenebilirlik	-	-	-	-	x	x	-
2g	Estetik (Form, renk)	x	x	x	x	x	x	x
2h	Ekonomiklik/ Ulaşılabilirlik	-	x	x	x	x	x	x
2ı	Kullanıma yönelik bilgilendirme	-	x	x	x	x	x	x
2i	Tasarımda Özgünlük	x	x	x	x	x	x	x
2j	Gelişim düzeyine uygunluk	x	x	x	x	x	x	x

Tablo 4.1. Çocuk Gelişim Alanı Uzmanları Görüşme Analiz Formu 1 (ÇOUG-1 Analiz Formu).

Tablo 4.1.'de yer alan verilere göre uzmanlar;

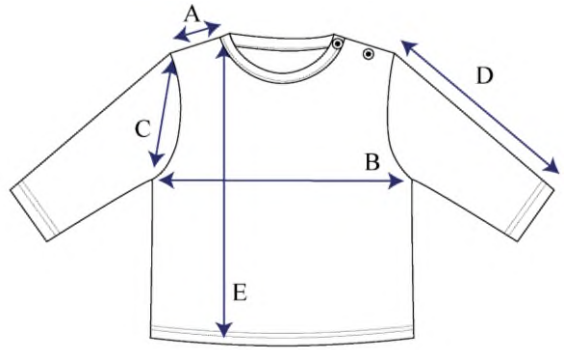
- 0-36 ay aralığının bebek/çocuk gelişimi için en hızlı ve en yoğun dönem olduğunu,
- Giysi üzerinde;

- Bilişsel gelişim için kavramlar (renk, şekil, hayvanlar vs.) üzerinden öğrenmeye ve düşünmeye yönelik,
- Sosyal-duygusal gelişim için dokunsal, işitsel ve görsel uyaranları içeren, (uyaranlara duygusal tepkiler vermesi),
- Psikomotor gelişim için hareket etmeye, büyük ve küçük kas gelişimine yönelik açma-kapama, tutma-çekme, hoplama-zıplama gibi uygulamaların yapılabileceği önerilerinde bulunmuşlardır.
- Gelişimi destekleyici giyside olması ve dikkat edilmesi gereken özelliklerin; güvenlik/sağlık, konfor (kullanım-hareket-termal ısı), kullanılacak kumaşın yapısı, kolay temizlenebilmesi, ekonomik açıdan ulaşılabilirlik, giysinin kullanımına yönelik bilgilendirme, estetik/özgünlük ve gelişim düzeyine uygunluk olduğunu belirtmişlerdir.

4.1.2. Pretotipleme (Ön Tasarımların Oluşturulması)

Birinci alt problemin ikinci adımında, ÇOUG-1’den elde edilen veriler ve veri toplama tekniklerinde belirtilen üç temel kaynaktan yer alan 18-24 ay bilişsel, dil, psikomotor ve sosyal-duygusal gelişim göstergeleri dikkate alınarak 5 adet gelişimi destekleyici giysi pretotipi hazırlanmıştır. Pretotipler Tablo 4.2.’de yer alan 18-24 ay beden ölçüleri dikkate alınarak tasarlanmıştır.

ÖLÇÜLER		18-24 AY
A	Omuz Genişliği	8 cm
B	Ön Genişlik	30 cm
C	Kol Evi Yüksekliği	14 cm
D	Kol Boyu	25 cm
E	Model Boyu	38 cm

Tablo 4.2. 18-24 ay beden teknik çizimi ve detayları.

4.1.3. Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 2 (ÇOUG-2)

Birinci alt problemin üçüncü adımında, pretotipleme sonrasında oluşturulan

tasarımların gelişimi destekleyici özelliklere uygun olup olmadığını değerlendirmek üzere ikinci kez uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu görüşmede Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi Bölümü Öğretim Üyeleri arasından Çocuk Gelişimi ve Eğitimi alanında uzman bir profesör ve Okul Öncesi Eğitimi alanında uzman bir doçent ile görüşülmüştür. Görüşmeler, Zoom üzerinden kayıt alınarak yapılmıştır. ÇOUG-2’den elde edilen ve pretotipler üzerinde yapılması önerilen düzenlemeler, yedi temel tasarım unsuru ve 11 alt öneri şeklinde Tablo 4.3.’de verilmiş ve tasarımlar üzerinde düzeltmeler yapılmıştır.

Tasarım Unsuru	Uzman Önerileri
1)Şekil	a) Şekil eşleştirme desen/çizgi ekleme b) Şekil değişikliği
2)Doku	c) Farklı doku kullanımı
3)Renk	d) Farklı renk kullanımı e) Renk değişikliği
4)Boyut	f) Boyut değişimi (Aplikeleri büyütme) g) Boyut değişimi (Askı boyutu kısaltma)
5)Güvenlik	h) Parça değişikliği (Kapüşon iptali)
6)Kullanım Konforu	i) Parça değişikliği (Kollardaki gizli zil iptali) j) Parça değişikliği (Tulum yerine ikili takım) k) Aksesuar değişikliği (Fermuar yerine düğme)
7)Hareket Konforu	l) Parça değişikliği (Tulum yerine ikili takım)

Tablo 4.3. Giyside kullanılacak tasarım unsuruna göre uzman önerileri.

Tablo 4.3.’de gelişimi destekleyici giyside kullanılan yedi tasarım unsuru ve 11 farklı ifadeyle belirtilen uzman önerilerine göre değişiklik yapılan kısımlar;

- Şekil eşleştirme desen/çizgi ekleme ve şekil değişikliği,
- Kullanılan apliklerde boyut değişikliği,
- Apliklerde farklı renk ve farklı doku kullanımı,
- Model değişikliği ve
- Aksesuar değişikliğidir.

Tablo 4.3.’de yer alan ifadeler Tablo 4.4’de tasarımlar üzerinde detaylandırılmıştır.

Uzmanlar Tasarım Nu	1.Uzman					2.Uzman				
	T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5
Hitap Ettiği Gelişim Alanı *	SD, P 1a	B, S D, P	B, SD, P	B, SD, P	B, SD, P	SD, P 1a	B, SD, P	B, SD, P	B, SD, P	B, SD, P
Gelişim Düzeyine Uygunluk	x	x	x	6k	x	x	x	x	x	x
Kullanım Konforu	6i	x	x	x	6j/7k	x	x	x	-	-
Hareket Konforu	6i	-	x	x		-	-	x	-	-
Güvenlik	-	-	x	5h	x	4f		4g	5h	x
Estetik Olması (renk, uyum vs.)	x	x	1b/2c/3e	3d	3e	x	x	2c	x	x
Özgünlük	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ana ve yardımcı malzemelerin sağlığı tehdit etmeme	x	-	x	x	x	x	-	x	x	x
*Hitap Ettiği Gelişim Alanı: B:Bilişsel, SD: Sosyal-Duygusal, P:Psiko-Motor										

Tablo 4.4. ÇOUG-2’den elde edilen uzman tasarım değerlendirme detayları.

Tablo 4.4.’de uzmanların görüşlerinden elde edilen veriler şu şekildedir:

- *Gelişim alanına hitap etme açısından;* T1 hariç diğer dört tasarımda, bilişsel, sosyal duygusal ve psikomotor olmak üzere üçlü gelişim alanlarına hitap etmektedir. T1’in üç gelişim alanına hitap etmesi açısından uzmanlar şekil eşleştirme desen/çizgi ekleme önerisinde bulunmuşlardır.
- *Gelişim düzeyine uygunluk açısından;* T4 haricinde diğer tüm tasarımlar uygun bulunmuştur. T4’de düşünülen fermuar detayı 18-24 ay aralığındaki bebeğin gelişim düzeyine uygun bulunmadığı için yerine uzman tarafından iri düğme ve iri iliğe sahip kapama tekniği önerilmiştir.
- *Kullanım ve hareket konforu açısından;* T1’deki tişörtün kollarında yer alan gizli ziller fazla bulunmuş ve iptal edilmiştir. 18-24 ay aralığındaki bebeğin tuvalet eğitimi alma durumundan dolayı T5’deki tulum tasarımı uzman tarafından uygun bulunmamış ve yerine ikili takım (eşofman takımı) önerisinde bulunmuştur.

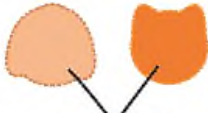
- *Güvenlik açısından;* T1, T2, T3’de giysi üzerinde kullanılan applike boyutlarının küçük olması sebebiyle uzman tarafından riskli bulunmuş ve applike boyutlarının büyütülmesi yönünde düzeltme alınmıştır.
- *Estetik (renk, uyum vs.) açısından;* T3 ve T4’de giysi üzerinde yer alan aplikelerde şekil değişikliği ve farklı doku kullanımı; T5’de ise alt beden renk değişikliği hususunda uzmanlar tarafından düzeltme önerileri alınmıştır.
- *Özgünlük açısından;* tüm tasarımlar uzmanlar tarafından yaratıcı, farklı ve özgün bulunmuştur.

4.1.4. Prototipleme (Tasarımların Düzenlenmesi)

Birinci alt problemin dördüncü adımında, ÇOUG-2’den elde edilen veriler ve veri toplama tekniklerinde belirtilen üç temel kaynaktan yer alan 18-24 ay bilişsel, dil, psikomotor ve sosyal-duygusal gelişim göstergeleri doğrultusunda prototipler üzerinde düzenleme ve iyileştirmeler yapılarak prototipler çizgisel olarak oluşturulmuştur. Tablo 4.5.’de giysilerdeki değişimlerin görülmesi amacıyla ÇOUG-1 ve ÇOUG-2 sonrasında oluşturulan Tasarım 1’in giysi prototipleme ve prototipleme aşamalarındaki tasarım özellikleri aşağıda açıklanmıştır.

Tasarım 1’de kedi/köpek sesine sahip hayvan figürlü dolgulu aplikeler, velkro bantlarla tişört üzerine tutturma/yerleştirme uygulaması yer almaktadır. Bu işlemi yaparken kollardaki zillerin harekete bağlı ses çıkarması beklenmektedir.

Uzmanlar, kedi/köpek figürlü dolgulu aplikelerin dokulu kumaşla hazırlanmasını, boyutlarının büyütülmesini, eşleştirme desen/çizgisinin eklenmesini, tişörtün kollarındaki biye ve içerisindeki zillerin kaldırılmasını önermişlerdir. Böylece oluşturulan yeni prototipteki uygulamalar; dokunsal uyaranlara verilen tepkiler açısından sosyal-duygusal gelişimini, hayvanları tanıma/yerleştirme/eşleştirme işlemi açısından bilişsel gelişimini, velkro bantlarla birbirine tutturma/ayırma işlemi açısından psikomotor gelişimini, ebeveyn liderliğinde oyun oynayarak dil gelişimini desteklemektedir.

TASARIM 1	PRETOTİPLEME	 Tişört TASARIM ÖZELLİKLERİ ⊙ → Paslanmaz çıtçıt ○ → Velkro (cırt) bant Velkro (cırt) bant yardımıyla tişörtte takıp çıkarılabilen köpek ve kedi sesi çıkaran, hayvan figürlü dolgulu aplikeler Biye ile muhafaza edilmiş, içeriden tutturulmuş küçük ziller
	PROTOTİPLEME	 Tişört TASARIM ÖZELLİKLERİ ⊙ → Paslanmaz Çıtçıt ○ → Velkro (cırt) bant Farklı dokulara, farklı şekillere, farklı seslere (köpek, kedi sesi) sahip dolgulu aplikeleri, velkro (cırt) bant yardımıyla takıp/çıkarma, hayvanları eşleştirme Tişörtün üzerinde yer alan eşleştirme deseni

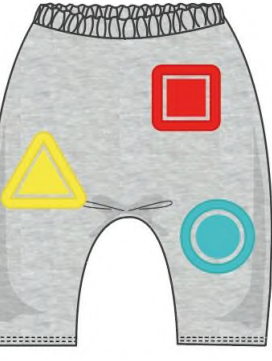
Tablo 4.5. Tasarım 1'in pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.

Tablo 4.6.'de ÇOUG-1 ve ÇOUG-2 sonrasında oluşturulan Tasarım 2'nin giysi pretotipleme ve prototipleme aşamalarındaki tasarım özellikleri aşağıda açıklanmıştır.

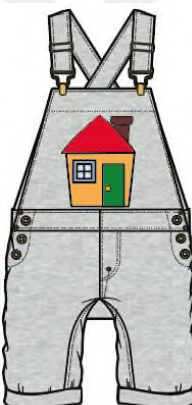
Tasarım 2'de farklı dokulara, renklere ve geometrik şekillere sahip aplikeleri velkro bantlarla eşleştirme çizgisi üzerine tutturma/yerleştirme/eşleştirme/ayırma işlemi yer almaktadır.

İkinci uzman, geometrik şekilli aplikelerin boyutlarının büyütülmesini önermiştir. Böylece oluşturulan yeni prototipteki uygulamalar; dokunsal uyarılara verilen

tepkiler açısından sosyal-duygusal gelişimini, geometrik şekilleri ve renkleri tanıma/yerleştirme/eşleştirme işlemi açısından bilişsel gelişimini, velkro bantlarla birbirine tutturma/ayırma işlemi açısından psikomotor gelişimini, ebeveyn liderliğinde oyun oynayarak dil gelişimini desteklemektedir.

TASARIM 2	PRETOTİPLEME	TASARIM ÖZELLİKLERİ Şalvar Pantolon → Lastikli kemer → Pantolonun üzerinde yer alan kabarık eşleştirme çizgisi KIRMIZI SARI MAVİ → Velkro (cırt) bant Farklı doku ve rengi içeren velkro (cırt) bantlı aplike
	PROTOTİPLEME	TASARIM ÖZELLİKLERİ Şalvar Pantolon → Lastikli kemer → Velkro (cırt) bant → Pantolonun üzerinde yer alan kabarık eşleştirme çizgisi Farklı dokulara, farklı renklere ve farklı şekillere sahip velkro (cırt) bantlarla geometrik şekilli aplikeleri eşleştirme/takıp çıkarma

Tablo 4.6. Tasarım 2'nin pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.

TASARIM 3	PRETOTİPLEME	 Salopet TASARIM ÖZELLİKLERİ - Ayarlanabilir askı - Paslanmaz askı aparatı - Velkro (cırt) bant - Çıt çıt - Ev desenin üzerinde boş olan yerlere velkro (cırt) bant yardımıyla uygun şekilli aplikeleri yerleştirme - Farklı doku, farklı renk ve farklı şekillere sahip aplikeler
	PROTOTİPLEME	 Salopet TASARIM ÖZELLİKLERİ - Ayarlanabilir askı - Paslanmaz askı aparatı - Velkro (cırt) bant - Paslanmaz Çıtçııt - Evin duvarı, çatısı ve bacası farklı dokulara sahiptir. - Ev desenin üzerinde boş olan yerlere velcro cırt bant yardımıyla uygun şekilli aplikeleri yerleştirme - Farklı doku, farklı renk ve farklı şekillere sahip aplikeler

Tablo 4.7. Tasarım 3'ün pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.

Tasarım 3'de farklı dokulara ve renklere sahip pencere ve kapı figürlü aplikeleri, velkro bantlarla ev figürü üzerine tutturma/yerleştirme işlemi yer almaktadır.

Her iki uzmanda, salopet üzerindeki mevcut ev figürünün parçalarının farklı dokulardan oluşmasını, penceredeki kahverengi detayın mavi renge dönüşmesini önermişlerdir. Birinci uzman; kapı figüründeki şeklin dikdörtgen forma dönüşmesini, ikinci uzman; güvenlik açısından salopet askı boylarının kısa tutulmasını tavsiye etmişlerdir. Böylece oluşturulan yeni modeldeki uygulamalar; işitsel ve dokunsal uyarılara verilen tepkiler açısından sosyal-duygusal gelişimini, parça-bütün ilişkisi kurma, şekilleri tanıma/yerleştirme/eşleştirme işlemi açısından bilişsel gelişimini,

yapışkan bantlarla birbirine tutturma/ayırma işlemi açısından psikomotor gelişimini, ebeveyn liderliğinde oyun oynayarak dil gelişimini desteklemektedir.

TASARIM 4	PRETOTİPLEME Hırka TASARIM ÖZELLİKLERİ - İçerisinde hisirtılı materyal bulunan aplike nakış (sabit) - Bulut desenin altındaki damlalara uygun renkteki damla aplikelerini velkro (cırt) bant yardımıyla eşleştirme - Farklı renklere ve farklı dokulara sahip aplikeler - Velkro (cırt) bant
	PROTOTİPLEME Hırka TASARIM ÖZELLİKLERİ - Velkro (cırt) bant - Düğme ilikleme - İçerisinde hisirtılı materyal bulunan aplike nakış(sabit) - Damlacıklara uygun renkteki aplikeleri velkro bantlar(cırt cırt) yardımıyla eşleştirme/takıp çıkarma, bulut-yağmur ilişkisi kurma/ - Farklı renklere,farklı dokulara sahip aplikeler

Tablo 4.8. Tasarım 4'ün prototipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.

Tasarım 4'de farklı dokulara ve farklı renklere sahip damlacık aplikelerini velkro bantlarla damla figürü üzerine tutturma/yerleştirme/eşleştirme işlemi yer almaktadır. Her iki uzmanda, mevcut damla renklerinin yumuşak ve belirsiz olmasından dolayı renklerinin koyulaştırılıp değiştirilmesini, kapüşon detayının güvenlik açısından risk

oluşturabileceği düşüncesiyle iptal edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Birinci uzman; çocuğun öz bakım becerilerini kazanması/erken tanışması amacıyla fermuar kapama yöntemi yerine çok iri, renkli düğme-ilik kullanımını önermiştir. Böylece oluşturulan yeni prototipteki uygulamalar; işitsel ve dokunsal uyaranlara verilen tepkiler açısından sosyal-duygusal gelişimini, yağmur bulut ilişkisi kurma, bir rengin tonlarını ve damla-bulut şeklini tanıma /yerleştirme/eşleştirme işlemi açısından bilişsel gelişimini, yapışkan bantlarla birbirine tutturma/ayırma işlemi açısından psikomotor gelişimini, ebeveyn liderliğinde oyun oynayarak dil gelişimini desteklemektedir.

TASARIM 5	PRETOTİPLEME	 Tulum TASARIM ÖZELLİKLERİ Farklı renklere, farklı dokulara sahip dolgulu el- ayak aplikelerini el-ayak şekillerine uygun yerleştirme-eşleştirme Baskı eşleştirme çizgisi ○ → Velkro (cırt) bant ⊙ → Paslanmaz çitçit
	PROTOTİPLEME	 İkili Eşofman Takımı TASARIM ÖZELLİKLERİ ○ → Velkro (cırt) bant ⊙ → Paslanmaz Çitçit Farklı renklere, farklı dokulara sahip dolgulu aplikleri uygun yerlerine yerleştirme/ vücutun parçalarını tamamlama/eşleştirme /takıp çıkarma Baskı eşleştirme çizgisi

Tablo 4.9. Tasarım 5'in pretotipleme ve prototiplemesinde yapılan değişiklikler.

Tasarım 5’de farklı dokulara ve farklı renklere sahip dolgulu el-ayak aplikelerinin velkro bantlarla tişörtteki eşleştirme çizgileri üzerine tutturma/yerleştirme işlemi yer almaktadır.

Birinci uzman, 18-24 ay aralığındaki bebeğin tuvalet eğitimi aldığı düşüncesiyle kullanım ve hareket konforu açısından tulumun ikili eşofman takımı şeklinde değiştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Oluşturulacak prototip hakkında ise; üst beden formunun ve renklerinin aynı kalmasını, alt beden bel lastikli pantolon formunda olmasını ve beden renginin değiştirilmesini önermiştir.

Böylece oluşturulan yeni prototipteki uygulamalar; dokunsal uyarılara verilen tepkiler açısından sosyal-duygusal gelişimini, vücudun bölümlerini tanıma/yerleştirme/eşleştirme işlemi açısından bilişsel gelişimini, velkro bantlarla birbirine tutturma/ayırma işlemi açısından psikomotor gelişimini, ebeveyn liderliğinde oyun oynayarak dil gelişimini desteklemektedir.

4.1.5. Moda Tasarımı Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma (MOUG) ve Modelleme

Birinci alt problemin beşinci adımında, prototipleme sonrası hazırlanan tasarımlar moda tasarımı alanında akademisyen ve işletmede bebek/çocuk giyim tasarımcısı olmak üzere iki uzman tarafından değerlendirilmiştir. Görüşmeler, Zoom üzerinden kayıt altına alınmıştır. MOUG sonrası alınan görüş ve önerilere göre nihai modeller hazırlanmıştır. Mevcut kaynakları dikkate alarak bilinmeyen bir hedefi net, anlaşılabilir hale getirmek için yapılan işlemlerin tamamına *Modelleme* denilmektedir (<https://www.egitimdebilimtarihi.org>).

Uzmanlar; mevcut prototiplerin cinsiyete göre çeşitlendirilmesini, sezonlara göre kumaş seçimlerinin yapılmasını ve ürün ölçülerinin belirlenmesi konusunda öneride bulunmuşlardır. Tasarımlarda, kullanılan beden, kumaş, applike renklerinin çeşitlendirilmesini, hayvan figürü yerine sebze kullanılması gibi şekil/nesnelerin farklılaştırılmasını önermişlerdir. Giysi üzerinde kullanılan applike, velkro bant, dolgulu şekil vs. detayların sağlam dikişle sabitlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Tasarımların ışıklı ve sesli materyallerle desteklendiğinde bebeklerin dikkatini

çekmede yardımcı olacağı vurgulanmıştır. Ayrıca aplikelerdeki tüylü kumaşlarda kopmayan kaliteli kumaş seçimi, bebekler için yumuşak dokulu velkro bant kullanımı ve dijital baskı kullanımı gibi önerilerde bulunmuşlardır. Görüşme sonucunda prototipler üzerinde yapılması önerilen düzenlemeler Tablo 4.10.'da MOUG ile elde edilen üç tasarım unsuruna ilişkin beş farklı ifadeyle belirtilen uzman önerileri verilmiştir.

Tasarım Unsuru	Uzman Önerileri
1)Kullanım konforu	a) Parça değişikliği (Paçalarda ribana kullanımı)
	b) Parça değişikliği (2 kademe düğmeli ayarlanabilir askı kullanımı)
	c) Kapamada daha büyük düğme veya içi boş (gömülü) çitçit kullanım önerisi
2)Hareket konforu	e) Yer değişikliği (Kare şekilli apliğin yerinin aşağıya indirilmesi)
3)Estetik (Renk, uyum vs.)	f) Renk belirginleştirme (Damlacık renklerinin belirginleştirilmesi)

Tablo 4.10. MOUG ile elde edilen giysi tasarım unsurlarına göre uzman önerileri.

Gelişim destekleyici giysi tasarım unsurlarına göre beş tasarıma ait moda tasarım uzmanlarının önerileri Tablo 4.11.'de yer almaktadır.

Uzmanlar Tasarım Nu Tasarım Unsurları	1. Uzman					2.Uzman				
	T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5
Kumaş	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Model kesimi, form	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X
Kullanım konforu	x	x	x	1c	x	x	1a,	1a,1b	x	x
Hareket konforu	x	x	x	x	x	x	2e	x	x	x
Estetik (Renk, uyum vs.)	x	x	x	3f	x	x	x	x	x	x
Özgünlük	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Güvenlik	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sağlık	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Üretilebilirlik	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bakım	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pazarlama ve maliyet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Tablo 4.11. MOUG ile elde edilen tasarım unsurlarına göre beş tasarıma ait moda tasarım uzmanlarının önerileri.

Tablo 4.11.'de MOUG sonrası moda tasarım alanı uzmanlarının görüşlerinden elde edilen veriler şu şekildedir:

- *Kumaş(Pamuklu örme kumaşlar), model kesimi (form), özgünlük, güvenlik, sağlık, tekniklerin uygulanabilirliği/üretimi, bakımı, pazarlama ve maliyet açısından;* tüm tasarımlar uzmanlar tarafından uygun bulunmuştur.
- *Kullanım konforu açısından;* T2, T3, T4 haricinde diğer tüm tasarımlar uygun bulunmuştur. İkinci uzman, T2 ve T3'de bebeklerin ayak bilek kısımlarının açılmaması ve sıcak tutması için annelerin paça ribanayı daha çok tercih ettiklerini belirtmiştir. Bu sebeple reçme paça detayının ribana paçaya dönüştürülmesi yönünde öneride bulunmuştur. İkinci uzman T3'de metal aparatlı ayarlanabilir askı detayı yerine; pamuklu örme kumaşlarda kullanım rahatlığı ve kumaşta germe/çekme gibi deformasyonların olmaması için iki kademeli ayarlanabilir düğmeli askı detayı önerisinde bulunmuştur. Birinci uzman; T4'de düğmeli kapama tekniğinde yer alan düğmelerin boyutlarının biraz daha büyütülmesini veya düğme yerine içi boş (gömülü) büyük boyutlu çıtçıt kullanılması yönünde öneride bulunmuştur.
- *Hareket konforu açısından;* T2'deki kare şekilli aplike parçasının yerini, bebeğin hareket konforunu olumsuz etkileyeceği düşüncesiyle yeri uygun bulunmamış ve şeklin biraz aşağıya indirilmesi önerilmiştir.
- *Estetik (Renk, uyum) açısından;* T4 haricinde diğer tüm tasarımlar uygun bulunmuştur. T4 de ise damlacık renklerinin daha dikkat çekici ve ayırt edici olması için renklerin belirginleştirilmesi yönünde dönüt alınmıştır.

MOUG sonrası elde edilen verilerle modelleme aşamasına geçilmiş ve ebeveynlere sunulacak olan nihai modeller oluşturulmuştur. Oluşturulan nihai modeller aşağıdaki tablolarda yer almaktadır. (*Modelleme de verilen doku, renk, şekil, ses, işlev örnekleri ebeveynlerin giysiyi zihinlerinde canlandırmada yardımcı olması amacıyla verilmiştir.*)

Tasarım 1’de uzmanlar mevcut giysiyi onaylamışlar ve bu sebeple model üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır (Tablo 4.12.).

TASARIM 1	MODELLEME	 Tişört TASARIM ÖZELLİKLERİ ○ → Velkro (cırt) bant ⊙ → Paslanmaz Çıtçıt Doku(kumaş):İçi dolgulu Polar (köpek), içi dolgulu Peluş (kedi) Renk: Kahverengi, turuncu Şekil: Kedi/köpek şekli Ses: Kedi/köpek sesi Velkro (cırt) bantlarla hayvanları eşleştirme/takıp çıkarma Tişörtün üzerinde yer alan eşleştirme deseni
-----------	-----------	---

Tablo 4.12. Tasarım 1 modelleme örneği.

Tasarım 2’ de birinci uzman giysiyi onaylamış fakat ikinci uzman giysi üzerinde bazı değişikliklerin yapılması yönünde yorumlarda bulunmuş ve giysi üzerinde değişiklikler yapılmıştır (Tablo 4.13.).

TASARIM 2	MODELLEME	 Şalvar Pantolon TASARIM ÖZELLİKLERİ → Lastikli kemer ○ → Velkro (cırt) bant Doku(kumaş):Kadife, keçe, penye Renk: Sarı, kırmızı, mavi Şekil: Geometrik şekil Velkro (cırt) bantlarla geometrik şekil eşleştirme /takıp çıkarma → Paça ribana Pantolonun üzerinde yer alan kabarık eşleştirme çizgisi
-----------	-----------	---

Tablo 4.13. Tasarım 2 modelleme örneği.

Uzman önerilerine göre:

- Hareket konforu ve bebeği rahatsız etmemesi açısından kare şekilli aplikenin yeri aşağıya doğru indirilmiştir.
- Kullanım konforu açısından, annelerin bebeklerini sıcak tutması ve ayak bileklerinin açılmaması için paçaları ribanalı pantolonları tercih ettiklerini söylemiş ve bu sebeple pantolonun paçalarında ribana detayı kullanılmıştır.

Tasarım 3’de birinci uzman mevcut prototipin uygun olduğunu ve bunun etekli versiyonunun da kız bebekler için yapılabileceği konusunda öneride bulunmuştur. İkinci uzman ise aşağıda verilen bir takım önerilerde bulunmuş ve değişiklikler yapılmıştır (Tablo 4.14.).

Tablo 4.14. Tasarım 3 modelleme örneği.

Uzman önerilerine göre:

- Hem kumaş hem de kullanım konforu açısından büyük iri düğmeli olmak üzere iki kademeli ayarlanabilir askı kullanılması gerektiğini vurgulamış ve salopetin askıları mevcut yoruma göre düzenlenmiştir.

- Kullanım konforu açısından, annelerin bebeklerini sıcak tutması ve ayak bileklerinin açılmaması sebebiyle paçaları ribanalı pantolonları tercih ettiklerini söylemiş ve bu sebeple pantolonun paçalarında ribana detayı kullanılmıştır.

Tasarım 4’de ikinci uzman tasarım detaylarını onaylamış ve öneri olarak da düğmeli seyyar kapüşon detayını sunmuştur. Fakat ÇOUG 2’deki verilere baktığımızda, kapüşon detayının güvenlik açısından risk teşkil etmesi sebebiyle kapüşon parçası kullanılmamıştır. Ancak birinci uzman tasarımda bir takım değişikliklerin yapılması gerektiğini vurgulamış ve giysi üzerindeki değişiklikler yapılmıştır (Tablo 4.15.).

Tablo 4.15. Tasarım 4 modelleme örneği.

Uzman önerilerine göre:

- Kapama da yer alan düğmelerin boyutları büyütülmüş ve düğme renklerini belirginleştirmek amacıyla beyaz kontür çizgileriyle vurgulanmıştır.
- Hırka üzerindeki damlacık renklerinin belirginleştirilmesi amacıyla renkler üzerinde oynamalar yapılmış ve çizimde daha aydınlık, net bir görsel elde etmek için kontür çizgileri kaldırılmıştır.

Uzmanlar tarafından onay alan Tasarım 5’de hiçbir değişiklik yapılmamıştır (Tablo 4.16.).

Tablo 4.16. Tasarım 5 modelleme örneği.

Modelleme sonrasında tasarımlara genel olarak baktığımızda kısmi değişikliklerin olduğu görülmektedir. Çoğunlukla giysideki uygulamalarda yer alan şekillerin/nesnelerin farklılaştırılması, malzeme seçimi, sezona göre kumaş ve model tercihinin çeşitlendirilmesi gibi önerilerde bulunduğu görülmektedir.

4.2. Ebeveynlerin GDG Hakkında Farkındalıklarına ve GDG'leri Tercih Etme Eğilimlerine Ait Bulgular

Bu bölümde ikinci alt problem olan “Ebeveynlerin GDG hakkında farkındalıkları ve GDG tercih etme eğilimleri nedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Bunun için Şekil 4.1’de verilen başlıklara göre izlenen adımlar aşağıda verilmiştir.

4.2.1. Pazar Potansiyelini Ölçme (Ebeveyn Görüşü Alma)

İkinci alt problemin birinci adımında ebeveynlerin GDG tasarımları hakkında farkındalıklarına, ikinci adımında ise ebeveynlerin tercih etme eğilimlerine ait sorular

Web tabanlı anket uygulaması aracılığıyla sorulmuş, elde edilen veriler aşağıda verilmiş ve yorumlanmıştır.

Ebeveynlerin GDG Farkındalıkları

İkinci alt problemin birinci adımında; ‘Ebeveynlerin GDG farkındalıkları’ hakkında elde edilen veriler aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

İfadeler Sorular	Hiç Yok		Yok		Kısmen Var		Var		Oldukça Var		Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
GDG hakkında bilginiz var mı?	26	17,3	46	30,7	55	36,7	20	13,3	3	2					150	100
GDG’leri ne hiç rastladınız mı?											62	41,3	88	58,7	150	100
GDG hiç kullandınız mı?											32	21,3	118	78,7	150	100

Tablo 4.17. Ebeveynlerin gelişimi destekleyici giysi farkındalık düzeyleri.

Tablo 4.17.’e göre ebeveynlerin %52’si gelişimi destekleyici giysi hakkında bilgisi olduğunu, %48’i bilgisinin olmadığını; % 58,7’sinin gelişimi destekleyici giysilere hiç rastlamadığını; %78,7’si bu tür giysileri hiç kullanmadığını belirtmiştir. Bu verilere göre; ebeveynlerin GDG hakkında farkındalıklarının olduğunu, fakat yarısından fazlasının bu giysilere hiç rastlamadığını ve yüksek çoğunluğunun bu giysileri hiç kullanmadığı bilgisine ulaşılmıştır.

Ebeveynlerin Gelişimi Destekleyici Giysi Tercihleri

İkinci alt problemin ikinci adımında; ebeveynlerin mevcut giysi tasarımları üzerinden her bir tasarımda yer alan tasarım özellikleri için tercih sıralaması yapmaları istenmiş ve tercih sıralamasına ait veriler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tasarımlar Özellikler	T1		T2		T3		T4		T5	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Doku - Renk- Şekil- Ses tanıma	88	58,7	85	56,7	75	50	80	53,3	72	48
Hayvan şekillerini eşleştirme	14	9,3								
Geometrik şekilleri eşleştirme			20	13,3						
Yap-boz tamamlama/ eşleştirme					22	14,7				
Damlacıkları eşleştirme							10	6,7		
Vücut parçalarını eşleştirme									26	17,3
Düğme ilikleme							17	11,3		
Estetik olması	13	8,7	12	8	13	8,7	12	8	14	9,3
Fonksiyonel olması	35	23,3	33	22	40	26,7	31	20,7	38	25,3
Toplam	150	100	150	100	150	100	150	100	150	100

Tablo 4.18. Ebeveynlerin tasarımlara ait özellikleri tercih etme eğilimleri.

Ebeveynlerin hangi tasarımı tercih ettiklerine ilişkin cevaplar, Tablo 4.19.'de verilmiştir.

Tasarım Numarası	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tasarım 1	54	36
Tasarım 2	11	7,3
Tasarım 3	27	18
Tasarım 4	21	14
Tasarım 5	37	24,7
Toplam	150	100

Tablo 4.19. Ebeveynlerin tasarımları tercih etme eğilimleri.

Tablo 4.19 incelendiğinde ebeveynler; Tasarım 1'i 1.sırada, Tasarım 5'i 2.sırada, Tasarım 3'ü 3.sırada, Tasarım 4'ü 4.sırada ve Tasarım 2'yi 5.sırada tercih etmişlerdir.

Ebeveynler, en çok Tasarım 1'i beğenmişlerdir. Tasarım 1'de en çok tercih edilen doku, renk, şekil ve ses tanıma gibi tasarım özelliklerinin ebeveynler tarafından görsel ve estetik açıdan daha tatmin edici bulunması sebebiyle olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Tasarım 1'de kullanılan kedi köpek şekli ve sesi bebeklerin dikkatini çekmede daha etkili olabileceğinden tercih etme durumunu olumlu yönde etkilediği düşünülmektedir.

Ebeveynler, en az Tasarım 2'yi beğenmişlerdir. Sebebi ise basit geometrik şekiller üzerinden renk ve şekil eşleştirme uygulamasının olması, diğer tasarımlara göre daha sade /basit bulunması ebeveynlerin az tercih etme sebeplerinden olduğu düşünülmektedir.

Ebeveynlerin “Gelişimi destekleyici bir giysiyi standart bir ürüne oranla daha fazla ücret ödeyerek satın alır mısınız?” sorusuna verdikleri cevaplar Tablo 4.20.'de sunulmuştur.

Satın Alma Kararı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Almam	5	3,3
Almam	12	8
Ürüne Göre Alabilirim	93	62
Alırım	30	20
Kesinlikle Alırım	10	6,7
Toplam	150	100

Tablo 4.20. Ebeveynlerin GDG standart bir ürüne oranla daha fazla ücret ödeyerek satın alma durumu.

Tablo 4.20. incelendiğinde ebeveynlerin %88,7'si standart bir ürüne oranla gelişimi destekleyici giysileri satın alabileceğini belirtmiştir. Ebeveynlerin % 62'si “Ürüne göre alırım” cevabını vermiştir. Ebeveynlerin GDG'yi satın alırken diğer ürünlere göre etkili, faydalı, olabileceği yönünde ikna olurlarsa satın alacakları düşünülmektedir.

Ebeveynlerin GDG'yi diğer satın alma sebepleri ise aşağıda yer alan durumlardan olabileceği düşünülmektedir. Bunlar şöyledir:

- Piyasada/mağazada az sayıda bu özelliklere sahip ürünlerle karşılaşmaları ve bu giysilere ilgi duymaları,
- Gelişim konusunda farkındalığı olan ebeveynlerin bebeklerinin gelişimini önemsemeleri ve bu konu hakkında maddi anlamda elinden geldiğince bu tarz ürünlerini tercih edebilecekleri,
- Ebeveynlerin gelişimi destekleyici giysiyi mevcut giysilerden farklı, yenilikçi, kullanışlı ve fonksiyonel buldukları için satın alma niyetleri pozitif yönde eğilim göstermiştir.

Ebeveynlerin %11,3'ünün standart bir ürüne oranla gelişimi destekleyici giysiyi satın almayacaklarını belirtmişlerdir. Bu tercihin altında yatan sebebin ise maddi durumların elvermemesi, ebeveyn farkındalığı ve ilgisinin olmaması gibi sebeplerin

olduğu düşünölmektedir. Gelişimi destekleyici giysinin ebeveynler tarafından tercih edilme durumları incelendiğinde giysilerin *pazar potansiyeline* olumlu etki yaratabileceğı düşünölmektedir.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Araştırma, ebeveyn gözetiminde 18-24 ay aralığındaki bebeklerin giysileriyle oyun oynayarak gelişimlerini desteklemesi ve gelişimsel beceriler kazanması fikrinden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Gelişimi destekleyici giysi; bebeğin gelişiminin desteklenmesinin haricinde kullanımı rahat, hareket kabiliyetini engellemeyen, sağlığı tehdit etmeyen ana ve yardımcı malzeme kullanımı gibi özellikleri içeren aynı zamanda bebeğin fiziksel gelişimini, güvenliğini ve sağlığını dikkate alarak tasarlanan özel amaçlı bebek giysileridir. GDG, bebeklere her an çevresel açıdan uyarıcı ortam sunmakla birlikte hem gelişimlerini desteklemekte hem de ebeveynlere ayrı yer kaplamadan oyuncakları giysi üzerinde taşıma imkânı sunmaktadır. Standart bir ürüne nazaran giysiye kazandırılan bu özellik, GDG'yi sürdürülebilir, nitelikli eğitici oyun giysisi konumuna getirmektedir.

Literatürde; duyuşal bütünleme bozukluğu olan okul öncesi çocuklar, psikomotor gecikmesi olan çocuklar ve normal gelişim düzeyine sahip 6-9 aylık bebekler üzerine yapılmış çalışmalara rastlanmıştır. Ulaşılan çalışmaların örneklem grubu incelendiğinde ikisi çocuklara, bir tanesi bebeklere hitap etmektedir. Araştırmalarda giysi ve aksesuar tasarımları üzerine yoğunlaşmıştır. Araştırmayı diğerlerinden farklı kılan örneklemün sahip olduğu ay aralığı (18-24 ay), gelişimi destekleyici giysi tasarım sürecinin çok disiplinli bir araştırma modelinden oluşması ve bu model içerisinde sürekli yenileyici iyileştirmeye yönelik adımların olmasıdır. Bunun haricinde oluşturulan GDG tasarımlarının ebeveynlere sunulması, tercihlerinin incelenmesi, bu alanda ileride yapılacak pazar araştırmalarına fikir vermesi ve ebeveynlerden alınan görüşlerin pazar potansiyeline olan etkilerinin belirlenmesi araştırmayı farklı kılan diğer özelliklerdendir.

Araştırmanın uygulamalı dayanağını, mağazalarda/piyasada satılan çeşitli dokunsal uyaranlı, yap-boz parçalı, eşleştirme oyunları içeren bebek/çocuk giysileri ve Montessori eğitici bez kitaplar oluşturmaktadır. Bunun haricinde uzmanların önerdiği üç temel kaynaktan yer alan gelişim göstergelerinden de faydalanılmıştır. Araştırmanın bilimsel dayanağını artırmak için gelişimi destekleyici giysi tasarımının nasıl olması gerektiği ve tasarımlarda nelere dikkat edilmesi hususunda bilgi alabilmek ve araştırmayı şekillendirebilmek amacıyla çocuk gelişimi/okul öncesi eğitimi alanında uzman kişilerin iki aşamalı olmak üzere görüşlerine başvurulmuştur. Alınan görüşler

doğrultusunda pretotipler ve prototipler oluşturulmuş ve bu aşamalarla tasarımlar eğitsel, işlevsel ve gelişimsel yönden desteklenmiştir. Gelişimi destekleyici giysinin tasarım açısından değerlendirilmesi yapılmak üzere moda tasarımı alanında uzman akademisyen ve bebek/çocuk giyim tasarımcısının görüşleri alınmıştır. Uzman görüşleri sonucunda nihai modeller ulaşılmış çizgisel olarak ebeveynlere sunulmuş ve tercih etme eğilimleri sorgulanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlar ve öneriler aşağıda verilmiştir.

5.1. Gelişimi Destekleyici Giysi (GDG) Tasarım Sürecine Ait Sonuçlar

Birinci alt problem olan “Gelişimi destekleyici giysi (GDG) nasıl olmalıdır?” sorusuna cevap aranmış ve araştırma sonuçlarına ait veriler aşağıda açıklanmıştır.

Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 1 (ÇOUG-1) ve Pretotipleme (Ön Tasarımların Oluşturulması) sürecinde; gelişimi destekleyici giyside olması ve dikkat edilmesi gereken özelliklerin neler olduğu konusunda uzman görüşü alınmış, görüşme sonucunda şu bilgilere ulaşılmıştır.

- Gelişimin en hızlı ve en yoğun olduğu dönem 0-36 ay aralığıdır.
- Gelişimi destekleyici giyside; *bilişsel, sosyal-duygusal ve psikomotor gelişim* alan uygulamalarının *çocuğun/bebeğin gelişim düzeyine uygun seçilmesi* giyside olması gereken özelliklerdendir.
- Gelişimi destekleyici giyside; *güvenlik/sağlık, konfor (kullanım, hareket, termal ısı), kumaş yapısı, kolay temizlenebilirlik, estetik (form, renk vs.), ekonomiklik/ulaşılabilirlik, kullanımına yönelik bilgilendirme, tasarımda özgünlük ve gelişimsel uygunluk* dikkat edilmesi gereken özelliklerdendir.

Bu bilgiler ışığında araştırmanın örneklem aralığı, uzmanların gelişimi destekleyici giysiden beklentileri, gelişimsel göstergeleri yansıtacak tasarım unsur ve detayları belirlenmiş, uzmanların önerdiği üç temel kaynaktan yer alan bilişsel, dil, psikomotor ve sosyal duygusal gelişim göstergelerinden faydalanarak pretotipler oluşturulmuştur.

Çocuk Gelişimi Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma 2 (ÇOUG-2) ve Prototipleme (Tasarımların Düzenlenmesi) sürecinde; hazırlanan pretotiplerin tasarım unsurları hakkında uzmanlar öneri ve düzeltmelerde bulunmuşlardır. Uzmanlar; şekil, doku,

renk, boyut, güvenlik, kullanım ve hareket konforu olmak üzere yedi tasarım unsuru hakkında öneride bulunmuşlardır. Bu yedi tasarım unsuru hakkında yapılmış düzeltmeler ise şöyledir:

- *Şekil eşleştirme desen/çizgi ekleme ve şekil değişikliği,*
- *Kullanılan aplikelerde boyut değişikliği,*
- *Aplikelerde farklı renk ve farklı doku kullanımı,*
- *Model değişikliği ve*
- *Aksesuar değişikliğidir.*

Yukarıdaki düzeltmeler sonucunda prototipler oluşturulmuştur.

Moda Tasarım Alanı Uzmanlarının Görüşünü Alma (MOUG) ve Modelleme sürecinde; oluşturulan prototipler üzerinden uzmanlar öneri ve düzeltmelerde bulunmuşlardır. Uzmanlar; estetik (renk, uyum vs.), kullanım ve hareket konforu olmak üzere üç tasarım unsuru hakkında öneride bulunmuşlardır. Bu üç tasarım unsuru hakkında yapılmış düzeltmeler ise şöyledir:

- Parça değişikliği (Paçalarda ribana kullanımı ve iki kademeli ayarlanabilir askı kullanımı)
- Kapamada daha büyük düğme veya içi boş (gömülü) çıtçıt kullanımı,
- Yer değişikliği (Kare şekilli aplikenin yerinin aşağıya indirilmesi)
- Renk belirginleştirme (Damlacık renklerinin belirginleştirilmesi)

Yukarıdaki düzeltmeler sonucunda nihai modeller hazırlanmış ve ebeveyn görüşüne sunulmuştur.

ÇOUG-1, ÇOUG-2 ve MOUG uzmanlarından alınan görüşler sonucunda; gelişimi destekleyici giysinin; bebeğin bilişsel, sosyal-duygusal, psikomotor ve dil gelişimini pozitif anlamda destekleyen, gelişimsel göstergelerde yer alan davranışları uygulamalarla giysi üzerine aktarabilen, kullanımı rahat, pamuklu veya organik (ekolojik) malzemelerden yapılmış, bebeğin güvenliğini ve sağlığını tehdit etmeyen özelliklere sahip, hareket kabiliyetini sınırlamayan, mevcut çevre koşullarına ve sezona göre tasarlanmış, bedeni çok sarmayan sıkmayan bir yapıda olması gerektiği belirlenmiştir.

5.2. Ebeveynlerin GDG Hakkında Farkındalıklarına ve GDG'leri Tercih Etme Eğilimlerine Ait Sonuçlar

İkinci alt problem olan “Gelişimi destekleyici giysi (GDG) farkındalıkları ve tercih etme eğilimleri nedir?” sorusuna cevap aranmış ve araştırma sonuçlarına ait veriler aşağıda açıklanmıştır.

Ebeveynlerin GDG hakkında farkındalıkları incelendiğinde; %52’si gelişimi destekleyici giysi hakkında bilgisi olduğunu; % 58.7’sinin gelişimi destekleyici giysilere hiç rastlamadığını; %78,7’si bu tür giysileri hiç kullanmadığını belirtmiştir. Bu verilere göre; ebeveynlerin GDG hakkında farkındalıklarının olduğunu, fakat yarısından fazlasının bu giysilere hiç rastlamadığını ve yüksek çoğunluğunun bu giysileri hiç kullanmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anket sonucunda elde edilen veriler ve araştırmanın uygulamalı dayanağında ulaşılan sektöre ilişkin internet taramaları karşılaştırıldığında; ebeveynlerin GDG giysi formatına yakın olan ürün tasarımlarının sınırlılığı sebebiyle tasarımlara ulaşamadığı belirlenmiştir. Bu tasarımların hedef kitlenin gelişimsel özelliklerine göre tasarlanıp tasarlanmadığı tartışma konusu olduğundan daha fazla ve detaylı bir araştırmanın yapılması gerektiği ortaya konulmuştur.

Ebeveynlerin GDG tercihleri incelendiğinde; tasarımlara ait özelliklerden en çok doku-renk-şekil ve ses tanıma gibi bilişsel/sosyal-duygusal gelişimi destekleyici özellikleri seçtiği görülmüştür. Tasarımların fonksiyonel olması, giysi üzerindeki eşleştirme/tamamlama/tutturma gibi bilişsel/psikomotor gelişimi ve düğme ilikleme gibi özbakım becerileri destekleyici özellikleri seçtikleri belirlenmiştir. En son tercih edilen tasarım özelliği ise estetik kavramı olmuştur. Sonuç olarak ebeveynlerin *estetik kavramından çok fonksiyonelliği tercih ettikleri* aynı zamanda *görsel, işitsel ve dokunsal uyarınları içeren giysileri satın alma/beğenme hususunda önemli belirleyici bir özellik* olarak gördükleri belirlenmiştir.

Tasarım değerlendirme sonucunda ebeveynlere “GDG standart bir ürünle daha fazla ücret ödeyerek satın alırsınız mı?” sorusu sorulmuş ve alınan cevaplar sonucunda %88,7’si gelişimi destekleyici giysileri satın alabileceğini belirtmiştir. Buna göre

GDG tasarımlarının satın alınma ilgi görme potansiyellerinin yüksek olduğu anket sonuçlarınca da belirlenmiş olup pazar potansiyelinin yüksek olduğu görülmektedir.

Genel olarak toparlayacak olursak; araştırmaya katılan *ebeveynlerin çoğunluğunun GDG hakkında bilgisinin olduğu fakat piyasada/mağazada çok fazla çeşit ve alternatifin olmaması sebebiyle bu giysilere rastlayamadıkları, gelişimi destekleyici giysiye rastlayan ebeveynlerin ise bu giysiyi kullandıkları* belirlenmiştir. Ebeveynlerin GDG tasarımlarında çoğunlukla *doku-renk-şekil ve ses tanıma özellikleri içeren tasarımları seçtiği, estetik kaygılarının olmadığı aksine tasarımlarda fonksiyonellik özelliğine önem ve öncelik verdikleri bilgisine ulaşılmıştır.* GDG üzerindeki uygulamalar genel olarak sıralandığında; *görsel, işitsel ve dokunsal uyaran içeren basit şekil ve eşleştirmelerden çok birkaç farklı şekilden oluşan eşleştirmeler ve farklı gelişimsel kazanımları içeren tasarımların daha çok tercih edildiği* sonucuna varılmıştır. Bu bilgiler ışığında ebeveynlerin *gelişimi destekleyici giysilere olan ilgi, merak ve satın alma durumları göz önüne alındığında, bu alanda ileride yapılacak Ür-Ge çalışmalarının satış-pazarlama gibi pazar potansiyeline olumlu anlamda etki bırakacağı* görülmektedir.

Çalışma, uzmanlar tarafından alınan görüşler esnasında özgün, farklı, geliştirilmeye açık, yenilikçi ve çok fonksiyonlu olduğu, bebek/çocuk giysi tasarım sürecine farklı bir bakış açısı katabileceği konusunda öncü ve önemli bulduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca ileride yapılacak çalışmalara umut verici ve zemin hazırlayıcı bir araştırma olacağı da düşünülmektedir.

5.3. Öneriler

Araştırma sürecinde devam eden Covid-19 pandemisinin getirmiş olduğu zaman ve iş akış sürecinde bazı olumsuz durumlarla karşılaşmıştır. Bu şartlar altında yürütülen çalışmanın örnekleminde sınırlı sürede kartopu örnekleme yöntemiyle ulaşılan 150 ebeveynin görüşü alınmıştır. Araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliğinin artırılması için ebeveyn görüş sayısının artırılması önerilmektedir.

Araştırma kapsamında 18-24 ay aralığındaki bebeklerin kullanımına yönelik hazırlanan GDG tasarımlarının farklı ay-yaş aralığındaki bebeklere/çocuklara yönelik

de çeşitlendirilmesi de önerilebilir. Böylelikle alanda farklı gelişimsel davranışları geliştirmeye yönelik yenilikçi giysi tasarımları oluşturulmasına katkı sağlanabilir.

Ayrıca bu çalışmada yer alan tasarımlar bebekler üzerinde denetilerek giysinin bebeğin gelişimdeki etkilerinin incelenmesi açısından deneysel/uygulamalı bir araştırma yapılması önerilmektedir.

GDG tasarım sürecinde kullanılacak malzemelerin araştırma sonucunda elde edilen tasarım unsur ve özellikleri ışığında ürün geliştirme sürecinde çeşitlendirilmeleri ve uygun malzeme/materyal seçimlerinin gerçekleştirilmeleri önerilmektedir.

GDG tasarımlarının ebeveynler tarafından tercih edilme durumlarının pazar potansiyeline olan olumlu etkisi göz önüne alındığında işletmelerde bulunan Ür-Ge bölümlerinin bu alandaki mevcut tasarımlarını gelişimini desteklemeye yönelik uygulamalarla revize ederek çoğaltmaları veya bu formata uygun yeniden üretim yapmaları önerilmektedir.

İşletmelerin; GDG tasarımlarının piyasada/mağazada bulunabilmesi ve mevcut hedef kitleyi bilgilendirip yönlendirebilmesi amacıyla tasarımların kullanımına yönelik bilgilendirmelerinin(reklam, broşür, afiş vb.) yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Akarslan Z. (2008). *0-12 yaş arası çocuk giysilerinin online satışını yapan işletmelerin ölçü tablolarının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. Erişim adresi <http://hdl.handle.net/123456789/9144>.
- Aksoy, P. ve Baran, G. (2019). *Dil gelişimi*. Köksal Akyol, A. (Ed.), *Erken çocukluk döneminde gelişim (0-36 ay)*, içinde s.270-279. (2. Baskı). Ankara: Anı Yayınları.
- Arıkan, R. (2018). Anket yöntemi üzerinde bir değerlendirme. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1(1), 97-159. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/husbd/issue/39647/452737>.
- Aslan, D.(2019). *Gelişim ile ilgili temel konular*. A. Köksal Akyol (Ed.). *Erken çocukluk döneminde gelişim (0-36 ay)* içinde s.90 (2. Baskı). Ankara: Anı Yayınları.
- Aydın, A. (2016). *Eğitim psikolojisi* (14. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Buluç, D. (2015). *6-9 aylık bebeklerin psikomotor gelişimini destekleyen yenilikçi giysi önerileri*, Sanatta Yeterlilik Tezi, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Cüceloğlu, D. (2006). *İnsan davranışı* (15.basım). İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Çeğindir, N. Y. (2020). *100 soruda giysi mimarisi* (2. Baskı). Ankara: Gazi Yayınevi.
- Demircioğlu, H. (2021). *Sosyal duygusal gelişim*. Seven, S. (Ed.). *Bebeklik dönemi gelişim ve eğitim*, içinde s.165. (2.Baskı).Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Diken, İ. H., Vuran, S., Yanardağ, M., Diken, Ö., Ülke Kürkcüoğlu, B., Aksoy, F., Ünlü, E., Çelik, S. ve Tomris, G. (2018). *0-36 aylık gelişimi risk altındaki çocuklar için gelişimsel destek programı* (3. Baskı). *T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları; No 3687 Engelliler Araştırma Enstitüsü Yayınları; No 9*. Erişim adresi <https://www.gedep.org/resources/assets/site/pdf/gedep.pdf>
- Dirgar, E. ve Oral, O. (2020). Bebek ve çocuk giysilerinin sağlık ve güvenlik açısından değerlendirilmesi. *Turkish Journal of Fashion Design and Management*, 2 (1) , 1-10. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tjfdm/issue/52762/685270>.
- Dogbey R., Kpobee M. K., Dedume V. & Osei J. (2015). The Effect of Fabrics and Designs on the Physical Comfort of Children Clothes in the Accra Metropolis, *Arts and Design Studies*, Vol 30, p.39-45.
- Doğan, Ö. ve Acar Şengül, E. (2021). *Büyüme ve gelişim*. Baysal Metin, N. (Ed.), *Doğum öncesinden ergenliğe çocuk gelişimi*, içinde s.4-5. (4.Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Durualp, E. ve Aral, N. (2018). Çocukların ince ve kaba motor gelişimlerine oyun etkinliklerinin etkisinin incelenmesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20(1), 243- 258. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/akusosbil/issue/37951/435683>.
- Elibol, F. (2020). *0-36 aylık çocuklarda bilişsel gelişim*. Ünüvar, P. (Ed.) *Bebeklik döneminde gelişim ve eğitim*, içinde s.154. (2.Baskı). Ankara: Anı Yayınları.
- Gallahue, D. L., Ozmun, J. C. & Goodway, J. D. (2014). *Motor gelişimi anlamak bebekler, çocuklar, ergenler, yetişkinler* (7.Baskı). (Çev. D. Sevimay Özer, A. Aktop). Ankara: Nobel Akademik Yayınları.
- Gizir, Z. (2019). *Motor gelişim*. Köksal Akyol, A. (Ed.) *Erken çocukluk döneminde gelişim 1 (0-36 Ay)*, içinde s.204-205. (2.Baskı). Ankara: Anı Yayınları.

- Gümüşer, T. (2014). Ekolojik bebek giysilerinde doğal liflerin önemi. *Sanat - Tasarım Dergisi*, 1 (4), 23-34. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/marustd/issue/296/1448>.
- Güneri, E. (2016). *Gelişim testleri (Cilt 2)* (1.Baskı). İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Haar, J. S. (1998). *The Design of a therapy garment for preschool children with sensory integration dysfunction*, Phd, Virginia Polytechnic Institute and State University Clothing and textiles, Blacksburg, Virginia.
- Hayhoe, C. R. and Chungwen H. (2009). *Planning for baby-clothing fabric choices, care labels, comfort, fit, size and safety*, Virginia: Virginia Cooperative Extension. Erişim adresi <http://hdl.handle.net/10919/49762>.
- İnanç, B. Y., Atıcı, M. K., ve Bilgin, M. (2020). *Gelişim psikolojisi 1 bebeklik, çocukluk ve ergenlik* (16. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Karademir, A. (2019). *0-36 ay motor gelişim*. Seven, S (Ed.) *Bebeklik Dönemi gelişim ve eğitimi*, içinde s.114. (1.Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kaytez, N. ve Durualp, E. (2014). Türkiye’de okul öncesinde oyun ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (2), 110-122. Erişim adresi https://dergipark.org.tr/tr/pub/goputeb/issue/7322/95830#article_cite.
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N. ve Kök, M. (2010). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0 (16), 324-342. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunikkefd/issue/2777/37245>.
- Kuzu, A., Çankaya, S., ve Mısırlı, Z.A. (2011). Tasarım tabanlı araştırma ve öğrenme ortamlarının tasarımı ve geliştirilmesinde kullanımı. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, Temmuz 2011, 1(1), 19-35.
- Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, (2013). *0-36 aylık çocuklar için eğitim programı*. Ankara, Erişim adresi <http://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/0-36program.pdf>.
- Otake, Y. E., Teixeira, E. (2013). *Moda Infantil Atuando No Desenvolvimento De Crianças Autistas*, Universidade Tecnológica Federal Do Paraná, Curso Superior, Apucarana.
- Ömeroğlu, E., Ceylan, Ş. C., Erbay, F. ve Özyürek, A. (2010). *Okul öncesi eğitimde dramatik etkinliklerden dramaya teoriden uygulamaya*. Ankara: Atalay Matbaası, s.28.
- Örün, E. (2014). Giysiler ve çocuk sağlığı: Ne giysin? Nasıl yıkansın?. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi* 2014; 58:43-49. Erişim adresi https://www.researchgate.net/profile/EmelOeruen2/publication/309670882_Clothing_and_child_health_What_should_a_child_wear_and_how_should_it_be_laundered/links/5915fb4c4585152e199f681f/Clothing-and-child-health-What-should-a-child-wear-and-how-should-it-be-laundered.pdf.
- Özer, S. D. ve Özer, M. K. (2016). *Çocuklarda motor gelişim (9.basım)*. Ankara: Nobel Akademik Yayınları.
- Pires, A. & Miguel, R. (2012). *Design of Therapeutic Clothing For Sensory Stimulation of Children With Psychomotor Delay*. Work 41, 4739-4745.
- Santrock, J. W. (2011). *Educational psychology (5.Editon)*. New York: Mc Graw Hill.
- Savoia, A. (2011). *Pretotype it (2.edition)*. Erişim adresi https://www.pretotyping.org/uploads/1/4/0/9/14099067/pretotype_it_2nd_pretotype_edition-2.pdf

- Senemoğlu, N. (2020). *Gelişim, öğrenme ve öğretim* (27.Baskı). Ankara: Anı Yayınları. Erişim adresi <https://www.turcademy.com/tr>.
- Sweeney, M. M. & Branson, D. H. (1990). Sensorial comfort part I: A psychophysical method for assessing moisture sensation in clothing. *Textile Research Journal* 1990 60: 371. DOI: 10.1177/004051759006000701.
- Şahin, S. (2021). *Bilişsel gelişim. Baysal Metin, N. (Ed.) Doğum öncesinden ergenliğe çocuk gelişimi*, içinde s.85. (4.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Uluğ, E. (2019). *0-36 aylık çocuklarda dil gelişimi*. Seven, S. (Ed.) *Bebeklik dönemi gelişim ve eğitim*, içinde s.50. (1.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Utkun, E., Öndoğan Z., Yalaz M. ve Sözmén E.Y., (2015). The effect of different types of fabric on the clothing comfort, sleep pattern and saliva cortisol & melatonin levels of infants, *Tekstil ve Konfeksiyon*, 25(2), s.119-124.
- Ünüvar, P. ve Karoğlu H. (2020). *Gelişim ile ilgili temel kavramlar ve ilkeler*. Ünüvar, P. (Ed.) *Bebeklik döneminde gelişim ve eğitim*, içinde s.8. (2.Baskı). Ankara: Anı Yayınları.
- Wadsworth, B. J. (2015). *Jean Piaget'nin bilişsel ve duyuşsal gelişim kuramı* (1.Baskı). (Çev. M. Kandemir, A. Kaşkaya, M. Palancı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: Seçkin Akademik ve Mesleki Yayınları.
- Yılmaz, E. (2021). Giyim konforu açısından bebek giysilerinden beklentiler. *Turkish Journal of Fashion Design and Management*, 3 (2), 69-78. Erişim adresi <https://dergipark.org.tr/en/pub/tjfdm/issue/63323/953192>.
- İnternet Url: <https://www.oeko-tex.com/en/our-standards/standard-100-by-oeko-tex> Erişim tarihi: 06.11.2021.
- İnternet Url: <https://duyumarket.com.tr/montessori-aktivite-kitabi-dm10109> Erişim tarihi: 24.11.2021.
- İnternet Url: https://m.vk.com/product-127127814_3417370?list=0&z=photo-127127814_457246353%2Fmarket-127127814_3417370 Erişim tarihi: 24.11.2021.
- İnternet Url: <https://duyumarket.com.tr/mini-montessori-aktivite-kitabi-20x20-cm-dm16487#ProductImages-2> Erişim tarihi: 24.11.2021.
- İnternet Url: <https://www.egitimdebilimtarihi.org/2018/05/20/bilimsel-bir-yontem-olarak-modelleme/> Erişim tarihi: 22.10.2021.
- İnternet Url: <https://www.koton.com.tr/erkek-cocuk-pamuklu-uzun-kollu-bisiklet-yaka-baskilisweatshirt/p/1KMB18386OKTRC?productPosition=178&listName=Bebek+Giyim#tab-1> Erişim tarihi: 13.11.2021.
- İnternet Url: <https://www.lcwaikiki.com/tr-TR/TR/urun/outlet/LC-WAIKIKI/kiz-bebek/Sweatshirt/4854887/1060338> Erişim tarihi: 13.11.2021.
- İnternet Url: <https://www.lcwaikiki.com/tr-TR/TR/urun/outlet/LC-WAIKIKI/kiz-bebek/Sweatshirt/4814226/1045080> Erişim tarihi: 13.11.2021.
- İnternet Url: <https://www.lcwaikiki.com/tr-TR/TR/urun/outlet/LC-WAIKIKI/kiz-bebek/Sweatshirt/4855155/1060391> Erişim tarihi: 13.11.2021.

EK-1: Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü 0-36 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı

16-18 AY GELİŞİM GÖSTERGELER		
BİLİŞSEL GELİŞİM	16-18.1. Daha önceden tanıdığı varlıkları başka bir yerde gördüğünde tanıdığını belli eder. 16-18.2. Basit problem durumlarına çözüm üretir. 16-18.3. Uzaktaki nesneyi gösterir. 16-18.4. Birbirini izleyen iki yönergeye uyar. 16-18.5. Vücudun iki parçasını gösterir.	
SOSYAL-DUYGUSAL GELİŞİM	16-18.1. Başkalarının duygusal ifadelerini taklit eder. 16-18. 2. Öfkeli olduğunda yetişkin desteği ile sakinleşir. 16-18.3. İlgi çekmek için çeşitli davranışlar gösterir. 16-18.4. Aynı mekânda diğer çocuklarla etkileşime girmeden oyun oynar. 16-18.5. Yetişkinle etkileşimli oyun oynar.	
DİL GELİŞİMİ	16-18.1. Ritmik/Melodik sesleri mırıldanarak tekrar eder. 16-18.2. Sözel oyunlar oynar. 16-18.3. Eylemleri uygun ses taklitleriyle ifade eder. 16-18.4. İsimleri söylendiğinde kitaptaki resimleri gösterir.	
MOTOR GELİŞİMİ	KABA	16-18.1. Elinden tutulduğunda basamak çıkar. 16-18.2. Parmak ucunda yükselir. 16-18.3. Bisikleti ayakları yerdeyken sürer.
	İNCE	16-18.1. Karalama/boyama yapar. 16-18.2. Kaşık ve çatalı uygun biçimde kullanır.
19-21 AY GELİŞİM GÖSTERGELERİ		
BİLİŞSEL GELİŞİM	19-21.1 Aynı iki nesneyi eşleştirir. 19-21.2 Vücudun 3-4 parçasını gösterir. 19-21.3 Birbiriyle ilişkili iki nesneyi bir araya getirir. 19-21.4 Basit sınıflamalar yapar. 19-21.5 Yetişkinin davranışını, ses ve hareketle taklit eder. 19-21.6 Nesneleri çıkardıkları sese göre ayırt eder.	
SOSYAL-DUYGUSAL GELİŞİM	19-21.1. Bağımsız davranışlar gösterir. 19-21.2. Akranlarına ilgi gösterir.	
DİL GELİŞİMİ	19-21.1. Yirmi-elli sözcüğü anlamına uygun kullanır. 19-21.2. İki-üç sözcükten oluşan bağlaçsız cümleler kurar (telgrafik konuşma). 19-21.3. Basit sorulara uygun yanıt verir. 19-21.4. Kısa öyküleri dikkatini vererek dinler. 19-21.5. Resmini gördüğü nesneyi isimlendirir.	

EK-1(devam). Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü 0-36 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı

MOTOR GELİŞİMİ	KABA	19-21.1. Yardımla merdivenleri iner. 19-21.2. Merdivenleri, bir ayağının yanına diğerini getirerek çıkar. 19-21.3. Karşısındakine topu havadan atar. 19-21.4. Geri geri yürür. 19-21.5. Dengeli koşar. 19-21.6. Yan yan yürür. 19-21.7. Yardımla tek ayağının üzerinde durur. 19-21-1. Kitap sayfalarını ikişerli üçerli çevirir.
	İNCE	19-21.2. En az dört küpten (5x5 cm) kule yapar. 19-21.3. Makası iki eliyle kullanır. 19-21.4. İri boncukları çubuğa dizer. 19-21.5. Vidalı kapakları açar.
22-24 AY GELİŞİM GÖSTERGELERİ		
BİLİŞSEL GELİŞİM		22-24.1. Nesneleri merak eder. 22-24.2. Sorulduğunda nesnelerin/ varlıkların parçalarını isimlendirir. 22-24.3. Sembolik oyun oynar. 22-24.4. Gözlemlediği bireylerin davranışlarını onlar olmadığında da taklit eder. 22-24.5. Yer bildiren yönergelere uygun tepkide bulunur. 22-24.6. Parça bütün ilişkisi kurar.
SOSYAL-DUYGUSAL GELİŞİM		22-24.1. Sosyal iletişim kalıplarını kullanır. 22-24.2. Evde basit işlere yardım eder.
DİL GELİŞİMİ		22-24.1. Elliden fazla sözcüğü anlamına uygun kullanır. 22-24.2. Zamirleri kullanır. 22-24.3. Soru cümleleri kurar. 22-24.4. Bildiği şarkı ya da tekerlemelere eşlik eder.
MOTOR GELİŞİMİ	KABA	22-24.1. Oyuncağı ipinden çekerek yürür. 22-24.2. Merdivenden yardımsız iner. 22-24.3. Düz hat üzerinde yürür. 22-24.4. Yerinde zıplar.
	İNCE	22-24.1. İki- üç küpten (2.5x2.5 cm.) kule yapar. 22-24.2. Kapları boyutlarına göre iç içe yerleştirir. 22-24.3. Makasla bir açımlik hamleler ile kâğıdı keser. 22-24.4. Nesneyi iki elinin avuçları içinde yuvarlar. 22-24.5. Kalem üç parmağı ile tutar. 22-24.6. Kâğıdı iki eliyle buruşturur.

EK-2: Ankara Gelişim Tarama Envanteri 18-24 Ay Gelişimsel Göstergeleri İçeren Test Soruları

18-24 AY	
DİL BİLİŞSEL GELİŞİM	1. İki kibrit kutusunu üst üste koyup kule yapar mı?
	2. İki kelimelik cümleler kurar mı? (“Baba gitti. Elma ver.” gibi örnekler veriniz.)
	3. Tehlikelerden kendini korur mu?
	4. Arkadaşının ismini bilir mi?(İsmi yazınız.)
	5. İsteklerini basit cümlelerle ifade eder mi?
	6. Bir kutuyu alıp sanki arabaymış gibi yürütür mü ya da bir sopa parçasını at yerine koyar mı?
	7. “İlk önce mutfağa git, tabağı al, bana getir.” gibi üç isteği birden yerine getirir mi?
	8. Elini, ağzını, gözünü, ayağını, burnunu gösterip “bu ne?” dersiniz isimlerini doğru olarak söyler mi?
	9. Resimlere ya da TV’ye bakarken tanıdığı şeylerin adını söyler mi?
	10. Basit sorulara “evet, hayır” diyerek cevap verir mi?
	11. Soru sorar mı? “Baba nerede? Bu kim? Bu ne?” gibi.
	12. Konuşması kolaylıkla anlaşılabilir mi?
KABA MOTOR GELİŞİMİ	1. Kapıyı açar mı?
	2. Kendi başına merdivenden inip çıkar mı? (Büyüklerin çıktığı gibi. Göstererek sorun.)
	3. Topu başının üzerinden ileriye doğru atar mı? (Gösteriniz.)
İNCE MOTOR GELİŞİMİ	1. Kavanozların, şişelerin kapaklarını açıp kapar mı?
	2. Bir elini öbür eline tercih eder mi?

EK-3: Etik Komisyon Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.12.2021-61976

**T.C.
ANKARA HACI BAYRAM VELİ
ÜNİVERSİTESİ
Etik Komisyonu**

Sayı : E-11054618-302.08.01-61976
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 02.11.2021 tarih ve E.54941 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile göndermiş olduğunuz, Enstitümüz Moda Tasarımı Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Sümeyye KAYACAN, Prof.Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR'in danışmanlığında yürüttüğü "*Ebeveynlerin Gelişimi Destekleyen Giysileri Tercih Etme Eğilimlerinin Belirlenmesi*" adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun 08.12.2021 tarih ve 10 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

Etik Komisyonunca onaylanan ilgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş; karara ilişkin katılım listesi ve onaylanan çalışmalar ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Araştırma Kod No:2021/247

Prof. Dr. İlhan ÜZÜLMEZ
Komisyon Başkanı

Ek:

- 1- Katılımcı Listesi
- 2- Onaylı Çalışma

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSMND7R7FL Pin Kodu : 07403	Belge Takip Adresi : https://turkiye.gov.tr/etld?ek=0374&D=BSLND7RRUL&S=61976
Adres: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Yücetepe Mahallesi 85. Cadde No 8 06570 Çankaya / Ankara	Bilgi için: Saliha GEMALMAZ
Telefon: +90 (312) 231 73 60	Unvanı: Genel Evrak Sorumlusu
Key Adresi: hacibayramveli@ho1.kap.tr	

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Görüşme Formu 1 (Prototipleme Öncesi)

‘Ebeveynlerin Gelişimi Destekleyen Giysileri (GDG) Tercih Etme Eğilimlerinin Belirlenmesi’ konulu yüksek lisans tezi kapsamında konu ile ilgili uzman bilgi, görüş ve önerileri saptaması amacıyla görüşme soruları hazırlanmıştır. Görüşme formundan elde edilen bilgi ve öneriler doğrultusunda GDG tasarımları oluşturulacaktır. Görüşme, gönüllülük esasıyla dijital bir platform üzerinden kayıt alınarak soru-cevap şeklinde yürütülecektir. Katılımınız için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR

Sümeyye KAYACAN

Tez Danışmanı

Öğrenci

Not: Üçlü gelişim: Bilişsel, Sosyal-Duygusal, Psikomotor gelişimi

- 1) Çocukların Üçlü gelişimlerinin en hızlı ve en yoğun olduğu dönemler hangileridir? Araştırmamız için önerebileceğiniz yaş aralığı hangisi olabilir?
 - 0-3 yaş
 - 3-6 yaş
- 2) Çocukların Üçlü gelişimlerini pozitif anlamda etkileyecek oyun giysisindeki özellikler neler olmalıdır? Bu giysilerde dikkat edilmesi gereken özellikler neler olmalıdır? (Aşağıdaki maddeler üzerinden sorgulayalım)
 - a)Güvenlik (Çocuğun güvenliği açısından nelere dikkat edilmelidir?)
 - b)Kullanım konforu
 - c)Hareket konforu
 - d)Termal - Isı konfor
 - e) Kumaş yapısı
 - f) Kolay temizlenebilir olması
 - g) Estetik (form, renk)
 - h) Ekonomik ulaşılabilirlik
 - ı) Kullanımına yönelik bilgilendirme (Afiş, broşür, ambalaj-paket tasarımı vs.)
 - j) Araştırmanın özgünlüğü
 - k) Gelişimsel uygunluk

Görüşme Formu 2 (Prototipleme Sonrası)

‘Ebeveynlerin Gelişimi Destekleyen Giysileri (GDG) Tercih Etme Eğilimlerinin Belirlenmesi’ konulu yüksek lisans tezi kapsamında konu ile ilgili hazırlanan giysi tasarım örneklerinin uzmanların bilgi, görüş ve önerilerini saptaması amacıyla görüşme soruları hazırlanmıştır. Görüşme formundan elde edilen bilgi ve öneriler doğrultusunda GDG tasarımlarında iyileştirme ve düzenlemeler yapılacaktır. Görüşme, gönüllülük esasıyla dijital bir platform üzerinden kayıt alınarak soru-cevap şeklinde yürütülecektir. Katılımınız için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR
Tez Danışmanı

Sümeyye KAYACAN
Öğrenci

1) Gelişimi destekleyici giysi (GDG) tasarımlarını aşağıdaki maddeleri dikkate alarak değerlendiriniz, yorumlayınız.

- Hangi gelişim alanına hitap etmektedir?(Bilişsel, Sosyal-Duygusal, Psikomotor)
- Gelişim düzeyine uygunluk
- Kullanım Konforu (Tasarımda kullanılan teknikler, Kumaş vs.)
- Hareket Konforu (Model kesimi, Form)
- Güvenlik
- Estetik (Renk, Uyum vs.)
- Özgünlük
- Sağlığı Tehdit Etmeyen Malzeme Kullanımı

2) Tasarımlar hakkında önerileriniz nelerdir?

Görüşme Formu 3

‘Ebeveynlerin Gelişimi Destekleyen Giysileri (GDG) Tercih Etme Eğilimlerinin Belirlenmesi’ konulu yüksek lisans tezi kapsamında konu ile ilgili hazırlanan giysi tasarım örneklerinin uzmanların bilgi, görüş ve önerilerini saptaması amacıyla görüşme soruları hazırlanmıştır. Görüşme formundan elde edilen bilgi ve öneriler araştırmanın bulgular kısmında kullanılacaktır. Görüşme, gönüllülük esasıyla dijital bir platform üzerinden kayıt alınarak soru-cevap şeklinde yürütülecektir. Katılımınız için teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR
Tez Danışmanı

Sümeyye KAYACAN
Öğrenci

1) Gelişimi Destekleyici Giysi (GDG) tasarımlarını aşağıdaki maddeleri dikkate alarak değerlendiriniz, yorumlayınız.

- Kumaş
- Model Kesimi, Form
- Kullanım Konforu
- Hareket Konforu
- Estetik (Renk, Uyum vs.)
- Özgünlük
- Güvenlik
- Sağlık
- Tekniklerin Uygulanabilirliği\ Üretimi
- Bakımı
- Pazarlama ve Maliyet

2) Tasarımlar hakkında önerileriniz nelerdir?

EK-7: Ebeveyn Görüş Anket Formu

ANKET FORMU

Sayın katılımcı, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Etik Komisyonu'ndan 02.11.2021 tarih E.54941 sayı ile izin alınan; Prof. Dr. Neşe Yaşar ÇEĞİNDİR danışmanlığında Sümeyye KAYACAN tarafından yürütülen bu araştırma, AHBVÜ Moda Tasarımı Yüksek Lisans Programında, “Ebeveynlerin Gelişimi Destekleyen (18-24 ay arası Bebek) Giysilerini (GDG) Tercih Etme Eğilimlerinin Belirlenmesi” başlıklı yüksek lisans tezine veri toplamak amacıyla yürütülmektedir.

Araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır, katılımınız için sizden herhangi bir ücret istenmeyecek ve size de herhangi bir ödeme yapılmayacaktır. Araştırmadan elde edilecek bilgiler yukarıda belirtilen amaç dışında kullanılmayacak ve kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır.

Araştırmaya katılma kararı verdikten sonra araştırmanın herhangi bir aşamasında çalışmadan çıkma hakkına sahiptir. Ancak yarım bırakmayarak araştırmamıza destek verdiğiniz için teşekkür ederiz.

İrtibat için: Sümeyye KAYACAN E-posta: .

Vereceğim bilgilerin sadece bilimsel amaçla kullanılmasını kabul ediyorum.

☐	Kabul ediyorum
--------------------------	----------------

1.Demografik Özellikler ve GDG Farkındalıkları

Cinsiyetiniz nedir?

☐	Kadın
☐	Erkek

Eğitim durumunuz nedir? (En son mezun olunan)

☐	İlkokul
☐	Ortaokul
☐	İlköğretim
☐	Ortaöğretim (Lise)
☐	Ön lisans
☐	Lisans
☐	Yüksek Lisans
☐	Doktora

EK-7(devam): Ebeveyn Görüş Anket Formu

Eşinizin eğitim durumu nedir? (En son mezun olunan)

	İlkokul
	Ortaokul
	İlköğretim
	Ortaöğretim (Lise)
	Ön lisans
	Lisans
	Yüksek Lisans
	Doktora

Toplam aylık geliriniz nedir?

	2.825 - 5.999 TL
	6.000 - 11.999 TL
	12.000 - 23.999TL
	24.000 TL ve üzeri

Gelişimi destekleyici bebek giysileri hakkında bilginiz var mı?

	Hiç yok
	Yok
	Kısmen Var
	Var
	Oldukça Var

Gelişimi destekleyici bebek giysilerine hiç rastladınız mı?

	Evet
	Hayır

Gelişimi destekleyici bebek giysisi hiç kullandınız mı?

	Evet
	Hayır

2.Tasarımların Değerlendirilmesi

Tüm ürünler, 18-24 ay arası bebeklere yönelik kolay giydirilip çıkarılma, hareket konforu, sağlığa uygun pamuklu kumaş, yan malzeme ve aksesuarlar gibi özelliklere dikkat edilerek tasarlanmıştır. Gelişimi destekleyici giyside, düşünme/bulma, kendini ifade etme (tepkiler), hareket ettirme ve özbakım becerileri olmak üzere 4 farklı alanda gelişimi desteklemeye yönelik tasarım özellikleri yer almaktadır.

Yukarıdaki tasarım özelliklerini dikkate alarak giysi satın alma tercihinizdeki öncelik sıralamanızı (1:İlk tercih, 4:Son tercih) belirtiniz.

Tasarım Özellikleri	1	2	3	4
Doku - Renk- Şekil- Ses tanıma				
Velkro (cırt) bantlarla Kedi/köpek şekillerini eşleştirme				
Estetik olması				
Fonksiyonel olması				

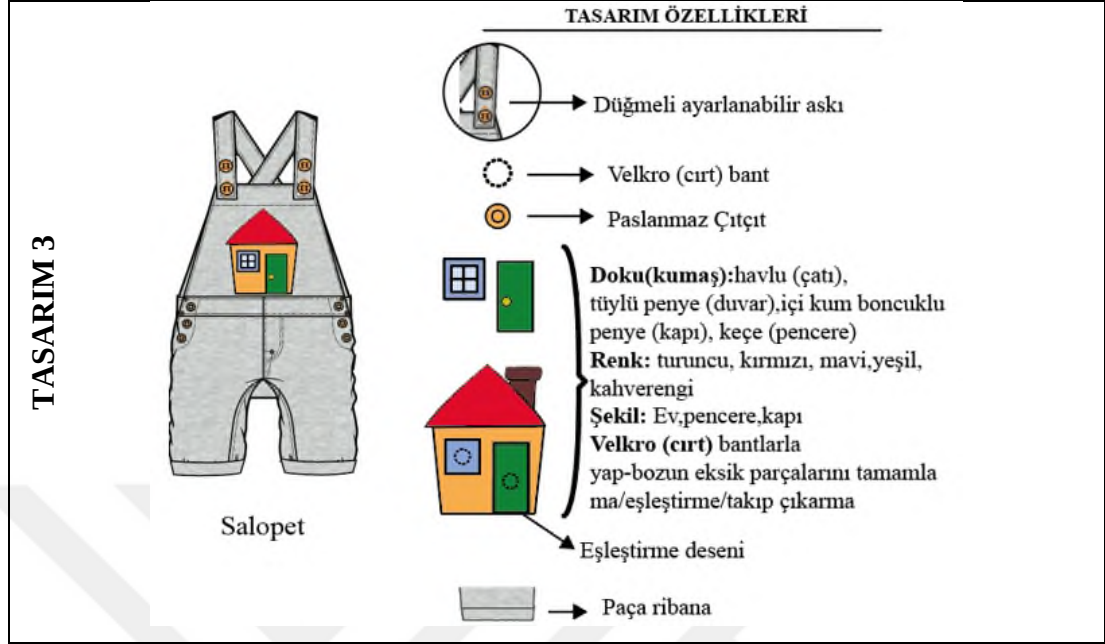
EK-7(devam): Ebeveyn Görüş Anket Formu

Yukarıdaki tasarım özelliklerini dikkate alarak giysi satın alma tercihinizdeki öncelik sıralamanızı (1: İlk tercih, 4: Son tercih) belirtiniz.

Tasarım Özellikleri	1	2	3	4
Doku - Renk- Şekil- Ses tanıma				
Velkro (cırt) bantlarla geometrik şekilleri eşleştirme				
Estetik olması				
Fonksiyonel olması				

EK-7(devam): Ebeveyn Görüş Anket Formu

Yukarıdaki tasarım özelliklerini dikkate alarak giysi satın alma tercihinizdeki öncelik sıralamanızı (1: İlk tercih, 4: Son tercih) belirtiniz.

Tasarım Özellikleri	1	2	3	4
Doku - Renk- Şekil- Ses tanıma				
Velkro (cırt) bantlarla Yap-boz tamamlama/eşleştirme				
Estetik olması				
Fonksiyonel olması				

EK-7(devam): Ebeveyn Görüş Anket Formu

Yukarıdaki tasarım özelliklerini dikkate alarak giysi satın alma tercihinizdeki öncelik sıralamanızı (1: İlk tercih, 5: Son tercih) belirtiniz.

Tasarım Özellikleri	1	2	3	4	5
Doku -Renk-Şekil-Ses tanıma					
Velkro (cırt) bantlarla damlacıkları eşleştirme					
Düğme ilikleme					
Estetik olması					
Fonksiyonel olması					

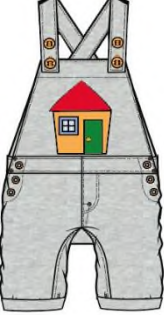
EK-7(devam): Ebeveyn Görüş Anket Formu

Yukarıdaki tasarım özelliklerini dikkate alarak giysi satın alma tercihinizdeki öncelik sıralamanızı (1: İlk tercih, 4: Son tercih) belirtiniz.

Tasarım Özellikleri	1	2	3	4
Doku - Renk- Şekil- Ses tanıma				
Velkro (cirt) bantlarla vücudun parçalarını eşleştirme				
Estetik olması				
Fonksiyonel olması				

EK-7(devam): Ebeveyn Görüş Anket Formu

TÜM TASARIMLAR				
 Tişört	 Şalvar Pantolon	 Salopet	 Hırka	 İkili Eşofman Takımı
TASARIM 1	TASARIM 2	TASARIM 3	TASARIM 4	TASARIM 5

Yukarıda bebeklere yönelik hazırlanan 5 tasarımın satın alma tercihinizdeki öncelik sıralamasını (1:İlk tercih, 5:Son tercih) belirtiniz.

Tasarımlar	1	2	3	4	5
Tasarım 1					
Tasarım 2					
Tasarım 3					
Tasarım 4					
Tasarım 5					

Gelişimi destekleyici bir giysiyi standart bir ürüne oranla daha fazla ücret ödeyerek satın alır mısınız?

☐	Kesinlikle Almam
☐	Almam
☐	Ürüne Göre Alabilirim
☐	Alırım
☐	Kesinlikle Alırım

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : KAYACAN Sümeyye

Uyruğu : T.C

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek Lisans	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü/ Moda Tasarımı Ana Bilim Dalı	Devam Ediyor
Lisans	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi/ Güzel Sanatlar Fakültesi/ Tekstil Tasarımı	2016
Ön Lisans	Anadolu Üniversitesi/ Porsuk Meslek Yüksekokulu/ Tekstil Teknolojisi	2013
Lise	Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi/ Giyim Üretim Teknolojisi	2011

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2019-2020	Aksem Konfeksiyon San. Tic. A.Ş. (Bi baby)	Tasarımcı

Yabancı Dil

İngilizce

